

Előfizetési árak:

Person vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre. 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor.
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.
 Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 19.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Koncz Ákos.**
 Felelős szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A vidéki irodalom.

Debreczen, április 7.

Kassán szépirodalmi lap indult meg s a szerkesztőség ez alkalomból megkérte a főváros néhány jeles íróját, hogy nyilatkozzanak azon kérdés felett: van-e létjogosultsága vidéken a szépirodalmi lapnak.

A beadott feleletek csaknem egyetértőleg akként oldják meg a kérdést, hogy szépirodalmi lapnak igenis van a vidéken jogosultsága, de legtöbbször kételyeket fejezik ki az iránt, hogy a lap életképes leend. A felvetett kérdésben nem az érdekel bennünket, hogy a vidéki szépirodalom létjogosultságát igenlőleg vagy tagadólag döntötték el íróink, hanem az, hogy e kérdés egyáltalában vita tárgyát képezi. Nézetünk szerint minden hírlap-irodalomnak van jogosultsága a vidéken épenugy, mint a fővárosban, mert hiszen az irodalmi élet nem kiváltsága a fővárosnak s valószínűleg Rákosi Viktor oldja meg leghelyesebben a kérdést, midőn azt mondja, hogy a földolog a kérdésben az: van-e a lapnak előfizetője.

A kérdés tehát ezen a momen-

tumon fordul meg, vagyis: mihelyt egy szépirodalmi lap meg tud élni a vidéken is, létjogosultságához többé kétely nem férhet.

Az a cenzalizáció, mely a nemzet összes erőit, legyenek azok szellemiek vagy anyagiak, a fővárosban gyűjtötte össze, káros hatását mindjobban kezdi éreztetni s mint minden visszaélés ellen, ugy az irodalmi cenzalizáció kinövés-ei ellen is naponként van alkalmunk az ellenhatás nyilvánulásait tapasztalni s üdvös társadalmi mozgalomnak tartjuk, hogy akadnak bátor vállalkozók, kik a főváros kizárólagos irodalmi fennhatóságát eredményében hátrányosnak tartják közéletünk szellemére és az ellenakcióit indítanak. Nem ringatják magukat illuziókban s nem hisszük, hogy a vidéki szépirodalmi sajtó egyhamar oly eredményeket mutasson fel, melyek alkalmasak lesznek arra, hogy a főváros mellett számottevő tényezőkként szerepelhessen, de a jelen kezdeményezés arra mutat, hogy a szükségérzet fenforog s ugy véljük, hogy a kezdet nehézségeinek legyőzésével az első lépés lesz megtéve a fővárosi cenzalizáció káros hatásának megszüntetésére.

Erőtéljes vidéki központok megteremtése a nemzet erejének fejlesztését jelenti s ez előttünk az irányelv, mely álláspontunk elfoglalásánál vezet. Kétségtelen ugyan, hogy a kellő színvonal és élénk tartalom rendkívüli nehézségek leküzdését igényli s hogy egyelőre nem várhatjuk, mikép e nehézségek eloszthatók, de az is vitán kívül áll, hogy a vidék szépirodalma sok oly becses tulajdonsággal rendelkezik, melylyel a fővárosi szépirodalmi sajtó nem bír és ha a vidéki szépirodalmi sajtó egyéb szolgálatot nem teljesítene, mint azt, hogy hozzájárul a nemzeti szellem fentartásához s erősítéséhez s a fővárosi cosmopolita irányának csak némi tekintetben is ellensúlyát képezi, ugy nemcsak jogosultsága van meg, hanem oly létszükséglet, melynek létesítésével a legkomolyabban foglalkoznunk kell, nem is említve, hogy az irodalmi cenzalizáció egyéb kinövésének irtását is elősegíteni fogja. A fővárosi és vidéki író megkülönböztetését ugyan részünkről is képtelenségnek tartjuk, de ha van vidéki politikai irodalom, mint a hogy tényleg van is, ugy nem tartják lehetetlennek vidéki szépirodalom létesítését sem. És

TÁRCZA.

Pandur-romantika.

Írta: Sulyok Károly.

I.

A Bakonyalján nóta hordozta annak idején Környe Gábor pandurkaplár nevét.

Magas növésű, vállas legény volt. Patkós eszímái alatt a kavics is szétroppant. A harmineczfontos duplaesövű puskával csak olyan könnyedén bánt, mint gyermek a ludtollspállal. Szürke szemének fenyegető pillantását, sebforradásos arczának szigorúságát kevés ember állta ki.

Ágrul szakadt szegény legény volt. Apai intő szót sohse hallott; édes anyai becézgetésből is kicsi rész jutott neki. Ugy növekedett föl, mint az erdei fa; senki sem nevelte, nyesegette. Pöndölös gyerek korában már a páskumra került a mernyei határba a gulya mellé. Legénysorba verődvén, birkát legeltetett a somogyi vágásokban. Bizony elszokik ilyen pusztá életben az ember a sok beszéditől, meg más egyébtől.

Ebben az állapotban az aratógárda Verájának szívével boronálta össze az ördög a Gábor szerelmes szándékait. Azért az ördög, mert ez a szerelmes história nem egy nehéz

órát okozott a legénynek. Már annyiban volt a mátkájával, hogy a menyasszony napi bucsun egyakarattal menyasszonyládát is válogatnak, de meg a selyemrojtos menyecskekendőt is megveszik. Pipi-pirosat, bokorvirágosat. Azonban hiába kereste Gábor a bucsun Veráékat. Pedig jó egynéhányszor végig szemlélte a ponyvasátrakat. Megzavarta ez a dolog egy kevésség a legényke fejét.

Az egyik deszkabódében italt mértek, meg muzsikáltak. Epen a vásárhelyi esend-biztos kalamajkáját dudálta a vak dudás. Öt-hat somogyi kanászlegény meg rakta a nótára a tempót. Azon vette magát észre Gábor, hogy hát ő előtte is piroslik a bicskanyító lé a gumáryaku üvegben. A kanászok persze görbe szemmel passogtak a juhászra. Kanász a juhászt sohse állhatta; viszontag juhász is akkor lásson kanászt, mikor a háta közepit. Már csak azért is, mert a kanász fején peremes kalap vagyon, mire nézvest az ihász aszondja, hogy ez a kalap kalapnak süvegformájú, süvegnek meg mégis inkább kalap. Más szóval se süveg, se kalap.

A kanász meg azt tartja, hogy a juhász fejeről untalan béget a birka. Vagyis, hogy a juhásznak a veszprémi gubás készitette bagósüvegje birkából való. A hullott

juhót is azzal csufolja a kanász, hogy sohse busulj, ugyis a gazdád kobakjára kerülsz!

Gábor kevés ügyet vetett a disznóbőr tarisznyás koczabojtárokra. Vera jutott az eszébe; erre aztán ugy elszontyolodott, hogy illedelmes hangon eldallozta a bubánátát:

Az én sirom nincs már messze.
 Sej, nincs aki fölkeresse!
 Nem lesz annak járott utja,
 Széll befujja.
 Hervadt levél elborítja . . .

A kanászok összenéztek, aztán akiben leghamarább fölforrott a kurázs, fölborította az ihászlegény italát. Ez persze meglegyintette őtet egy kevésség a balaskájával. Éfajta legyintés kemény koponyájú embernek is elég utravalóként a másvilágra.

Ilyen esolekedet után rendszerint bujkáló lesz az ember fiából. Hanem a tisztesség ugy hozza magával, hogy mielőtt utóljára lép át az ember a vármegyéje határát, illendően elkövetkezzék azoktól, kik őt becsületben tartották. Legelsőbben is a rózsáját keresse föl, Gábor meg ezen napnak éjszakáján bekoczogott a Veráék firhangos kis ablakán. Várták. Az első koczogságra kijött a leány a gádorba.

— Kerestelek ám a bucsun . . .
 — Nem jó helyen kerestél, ha nem találtál. — enyelgett a leány.

Megérkezett a Carlsbadi Husvéti porcellán és üvegedény

és azt a helybeli főrabbi ur ellenőrzése mellett a legolcsóbb árban ajánlom.

Mély tisztelettel

LÁM SÁNDOR

Debreczen, Piac- és Hatvan-utca sarkán.

Lapunk mai száma 12 oldalra terjed.

nem tartják lehetetlennek, mert a vidéki nagyobb városok igen tekintélyes írói gárdával rendelkeznek s úgy tapasztaljuk, hogy a vidék tehetséges kezdőiből igen könnyen válnak hírneves fővárosi írók s ha a vidék írói meggyőződnek arról, hogy otthon is találnak alkalmazást s a mi legfőbb dolog, munkásságuk itthon is kellő anyagi jutalmazásban részesül, azt hisszük, hogy a főváros nem lesz rájuk oly erős vonzerővel s szívesebben maradnak itthon, minthogy egy bizonytalan jövő esélyeinek kitégyék existenciájukat.

És szívesen látjuk a vidéki szépirodalmi sajtó uttörő munkáját még azért is, mivel úgy véljük, hogy az jótékony hatását éreztetni fogja a fővárosi irodalmi klikkszellem nyilvánulásaival szemben is. Ez az irodalmi protekció a legszomorubb jelensége közéletünknek s maga a fővárosi sajtó elősmeri, hogy azzal foglalkoznunk kell. A protekció összes fajtái között ezt tartjuk leggyászosabbnak társadalmi életünkre nézve s ha a vidéki szépirodalom ezt a szerencsétlen rendszert csak némi tekintetben is képes ellensúlyozni, úgy megérdemli, hogy nemcsak a társadalom, hanem az állam részéről is támogatassék.

Legfőbb dolog tehát, hogy az új vállalkozás megnyerje a nagyközönség rokonszenvét és támogatását. Óhajtandó, hogy a kassai vállalkozást mielőbb kövesse a többi vidéki központok actiója s kívánjuk, hogy Debreczen ne sokáig maradjon hátra Kassától. Városunkban oly nagy számban vannak tehetséges írók, kik szépirodalommal fog-

lalkoznak, hogy úgy véljük: egy helybeli szépirodalmi lap alapítása nagyon kevés akadályba ütköznék.

Közös miniszteri tanácskozások.
Bécsből távirják a Bud. Tud.-nak:

A delegációk egybehívásának időpontja már el van határozva. A delegációk folyó év május hó 12-én tartják megnyitó ülésüket.

Széll Kálmán miniszterelnököt ma délelőtt 10 órakor magánkihallgatáson fogadta a király ő Felsége.

Minthogy még nem bizonyos az, hogy a közös miniszteri értekezlet, a mely ma délután fél 3 órakor folytatólag tárgyalja a külügyminiszteriumban a delegációk elé szánt előterjesztéseket, már ma be is fogja fejezni tanácskozásait, intézkedés történt arról, hogy a magyar képviselőház pénzügyi bizottságának mai napra kitűzött ülése a jövő hétre halasztassék.

Azt a verziót, mintha az ujonczlétszám felemelésének és az új ágyuanyag beszerzésének költségei a jelenleg tanácskozó közös miniszteri értekezletnek vitás pontjai közé tartoznának, beavatott körökben tévesnek tartják. Ezeket a költségeket az idei költségvetés keretében nem is kérik.

Saját tudósítónk azt jelenti, hogy a reggeli lapok azon híre, mintha a közös miniszterek és a magyar miniszterek közt differenciák merültek volna fel, nem felel meg a valóságnak. A miniszterek között semmiféle egyenlenség nem forog fenn. A tanácskozások elhúzódságának egyedüli oka az, hogy a közös költségvetés oly terjedelmes, hogy annak tárgyalása hosszabb időt vesz igénybe.

A M. T. I. jelenti, hogy Lukács pénzügyminiszter ma délelőtt a király személye körüli miniszterium palotájában hosszasan konferált Böhm-Bavérk osztrák pénzügyminiszterrel a folyó ügyekről.

A magyar delegáció elnöke. Felmerült az a hír, hogy Széll Kálmán Bécsbe utazása előtt megállapodott Szilágyi Dezsővel abban, hogy az ideai magyar delegációnak Szilágyi Dezső lesz az elnöke. A hírt ebben a formában félhivatalosan megegyeztetik, a mennyiben Széll Kálmán ebben az ügyben csakugyan nem állapodott meg Szilágyival.

Miután azonban tavaly főrendiházi tag, gróf Szapáry Gyula volt a delegáció elnöke, a gyakorlat szerint valószínű, hogy az idén a Budapesten összeülő delegációnak képviselőházi delegátus, tehát Szilágyi Dezső lesz az elnöke.

Páris berendezései a kiállítás alkalmából.

— Kugler Mihály felolvasása. —

Néhány nap mulva bevonul a XX. század a párisi kiállítás ezeregy diadalkapuin át a művészt s az ipar dícső versenyterére. A világkiállítás kétségenkívül nagy vonzerőt fog gyakorolni és alig lesz látogatója, ki a nagy város ezernyi műszaki berendezései iránt érdeklél ne viseltetnék. Ezek ismeretetését tűzte ki feladatul a felolvasó és felhasználta erre a legújabb adatokat, különösen Beranek bécsi építészeti tanácsos tanulmánya alapján és végül összehasonlította a bennünket leginkább érdeklél három várost, Párist, Bécsét és Budapestet, buzdítva az egészségügyi intézmények tovább fejlesztésére; hivatkozik dr. Korányi Frigyes tanárra, ki kimutatta, hogy Magyarországon magas hegyvidékeinek rosszul táplálkozó lakói közül is sokkal kedvezőbb a halálozási arány, mint az alföld jómódu népei között, tehát főleg nem a jólét, a gazdagság a hosszú élet kelléke, hanem a jó levegő, a jó víz, a jó talaj. — Nothnagel tanár szerint csak minden százazredik ember hal meg természetes halállal és a meghaltak háromnegyed része fiatal korában a szervek korai elcsatnyulása folytán.

Páris a kiállítás idejére mindent elkövetett, hogy a hygienicus igényeket kielégítse, a mi a roppant nagy népessége mellett óriási áldozatokkal jár.

A város nem egészen 1 és fél négy-szög mértföldnyi területen fekszik, ehhez képest Bécs kiterjedése több, mint 3 négy-szög mértföld, Budapesté közel 3 és fél; míg tehát Bécs még egyszer akkora, mint Páris, addig Párist úgy, a mint van, épen kétszer lehetne Budapest területén felépíteni és maradna még annyi hely, hogy Bécs összes házai összeszorítva elférnének rajta, mert Páris kerülete 33 kilométer, Budapesté 80, de Párisban lakik 2 és fél, Bécsben csak 1

— De bizony ne játszal Verus! Nem érek én rá a tréfára. Nem látsz engem többet; csak azt akartam mondani utóljára, hogy egy mennyasszonyládával kevesebbet adott el a mocsonoki tislér...

— Lelkemre mondom, már uton voltunk mikor besugták édes apámnak, hogy te — zabi gyerek vagy!

Gábor nem is szólt, inkább hörgött:

— Ha ez bűn, akkor bűnös vagyok! Nem volt ideje, hogy sokat teketóriázzon. A kanász lelke égette a nyomát, a leány szava meg elvette a józanságát. Katonának állt. Itt nem pirongatták le a származása miatt; de meg Majlandik nem nyult el a törvény keze, hogy hurkot vessen rá a kanász miatt.

Vera hetekig siratta. Aztán elgyűrűzték a leányt egy másik legénynyel. Menyecske fejjel majd elfelejti a leánykori esztelen-séget...

II.

Egyszer mindennek kell, hogy vége szakadjon. A katonaeletnek is. A rezes csákóra is ráun az ember és szívesörömet megcseserélné pityerfészek formájú petymeg kalappal, amit ott a Bakonyalján viselnek.

Nehéz sorsa az opsitos katonának. Kivált ha kutya se várja itthon a jólét. Így aztán Gábor, mint aféle kapakaszakerülő ember, beszegődött pandurnak. A statáriumlevél epen ki volt szögezve a szentegyházajtókra, csárdák söntéseire, malmok kapujára. Mustrapandur vált Gáborból. Egyhamar káplárnak tették. A káplár kisisten volt azon időben. Környe káplárról meg kiváltképen sokat meséltek a majorokban, koresmákban

verőfényes rónák kövér legelőin. Nótát költöttek felőle.

Zsufa lován ültében fürgeket volt. Kakastolias pörge kalapja meg úgy illett gögös tartásu fejére, mint kőszálszikiára a nyugovó bárányfelhő. Sok-sok szép asszony esőjka harmatozott a vaspandur bajuszán.

Gazdag bécsi kupez jarta sorra az urasági gulyákat. Czimeres ökröt, göboly-marhat szemelt a német. Jó pénzzel fizetett, hát szívesen látták. A lórintei csordából válogatott legtöbbet, vagy harmincz darabot. Mindannyia értékes állat. Párja meg éri a háromszázat. Az állatokat aztán hajcsárok vették gond alá, hogy föltereljék B esbe. Főin kereset volt a hajcsárság. Különösen ha értette az ember a esinját binját. Példának okáért, ha idején hírt adott az erdőbe, hogy mikor, merre hány állat lesz terelve. A maga jussát mindig megkapta az ilyen ügyes hajcsár becsülettel, ha az erdei legények szerencsésen átkeltek a jószággal a grániczon. Az ilyen kereset többet hozott a szegény ember bugyellárisába, mint tíz tizenöt konvenziós eseléd esztendei összes b re.

Egyik-másik faluban meg találkozott olyan becsületes ember, sokszor bírósívelt gazda, aki az ilyen rendes utjáról lehajtott falkát Szlavóniában, vagy a Stájer szélen pénzzé tette.

A bécsi kupez falkája hajnalban indult utnak. A koplalócsárdáig volt számítva az első s ázió

Halimba János uram e napon reggel kocsiját luczernával, szénával fölpackolva, elhajtott hazulról. Az asszonyt otthon módba hagyta, hogyhát Veszprémbe megy bor-

fuvart vállalni. Máskülönben pedig gulyát fordítani a koplaló-csárdánál. De ezt már csak úgy sugta az asszonynak. Többen látták is a faluból, hogy a veszprémi orszáuton indult el. De ezt már senki se látta, hogy a podári határkőnél irányt váltott visszafelé a sűrűbe.

Élhizott, lusta, felüvalkodott természetű ember volt ez a Halimba gazda. Alig számított, alig vetett, mégis 6 aratott a legtöbbet. A bakter egyszer ráesett, mikor mécsvilágnál egész éjszaka bankót olvasott. Zsiros nyakáról a selyemkendő, hamvaskék pruszlikjáról a sodrásos ezüstgomb dolognapon sem hiányzott. Felesége, Veronka asszony, a Környe Gábor nehai rózsája, meg egyebet sem tett, csak süttött, főzött, czipfrázkodott. Duzzadó csipejű, rengős husu menyecske vált Verából, kinek vére, mint a jó must, ekkor volt igazi forrásában.

Környe Gábor patrolban lévén, esti szürkület táján találkozott a német kupez gulyájával. Ügyet se vetett rája. Bucus lévén másnap a faluban, odasiétt szállás-csinálni a csöndlegényeknek. Veron asszonyban, — ahogy a nagykoesma előtt meglátta a híres káplár háts paripáját, — meghült a vér. Eszébe jutott a régi. De okos asszony volt Veron; kikereste az alkalmat, hogy csak egyet is kacsinthasson Gábor szemé közé. R szegítő, bűnre, bolondságra csábító varázserere van az ilyen asszony kacsintásának.

Alig borult a csillagokkal kiptykolózott esti homály a falu fölé: Gábor már a hetedik menyországot látta hasadni. Volt ott főskesző, de galambnevetés is elég. Az asszonyban perzselő tüzként vetett lobbót a sok évvel ezelőtt elfojtott szerelem parázsa.

és fél millió ember, Budapesten 600 000. Dacára annak azonban, hogy Bécs valami vel kisebb Budapestnél, mégis még egyszer annyi háza van; Párisnak ellenben, mely több mint kétszer kisebb Budapestnél, 5 ször annyi háza van, tehát nincs okunk a magyar főváros túltömöttsége felett kétségbeesnünk, sőt sajnálatos az építkezések jelenlegi szomorú pangása, mert Magyarország hatalmi állása is más lenne, ha fővárosa oly nagy s oly gazdag lenne, mint Páris.

Holtuk után nagyon kevés helylyel érik be a párisiak, temetői együttvéve 4-szer kisebbek, mint Bécs, vagy Budapesté; maga a Père la Chaise, a melyben egy egész világtörténelem fekszik a föld alatt, majdnem felével kisebb, mint a Kerepesi-ut melletti temetőnk.

Felolvasó ajánlja a halottégetést, mert a temetők nemcsak akadályozzák a városok fejlődését, de egészségügyi szempontból károsok és ellensúlyozzák az egészségügyi berendezések hatását; pedig a nemzetek ereje és jövője a nagy városokban fekszik; manapság is már Angliában több, mint 20 millió ember lakik nagy városokban. Áttérve a fölalatti berendezésekre, felolvasó a csatornának kezd az ismertetést. Nagyszabású gyűjtőcsatornák léteznek (collecteurs); a legnagyobbak szélessége 6 méter, magassága 5 méter; benne vannak elhelyezve a vízvezetékek, pneumatikus posta, távirda, telephon, sűrített levegő vezeték stb.; a fenekén pedig hőmpolyóg Páris sötét szennyje. (A budapesti főcsatorna szélessége 4 és nyolcz tized, magassága 4 és fél méter). A párisi csatornák összes hossza 1500, Bécsé és Budapesté egyformán közel 270 kilométer. Párisban azonban még mindig a 86000 ház közül 40 %-nál vannak pöczegödrök és mozgó tonnák (Budapesten 16.000 ház közül csak 20%-a, Bécs 32.000 ház közül 19%-a); a szennyvizek több mint 6000 hektár területen trágyázva használatnak. Háromnegyed millió köbmétert vezetnek naponta a csatornák, a mi csak a roppant nagy vízfogyasztás mellett lehetséges.

7 vízvezeték van; 4 forrásvízre, 3 pedig szüretlen folyóvíz, öntözésre és ipari célokra, a vízvezeték hossza együttvéve, mielőtt a város határába érnének, több mint 600 kilométer, ez annyi mintha Budapest a Tiszaforrás 2000 méteres illatos havasaiból

venné ivó vizét, vagy pedig annyi, mint a Tisza kacskaringós medre a forrástól Tokajig pedig a gazdag Debreczen, melylyel kevés francia nagy város vetekedhetik, még Tokajtól sem képes csak 80 kilométernyire magának jó vízvezetékét készíteni. A párisi vízvezetékek naponta 600.000 köbmétert adnak, mely vízszükséglet a csorbai tavat 3 nap alatt kimeritené. Kicsinyes elhez képest Bécs vízvezetéke is, mely 96 kmnyi hosszú s naponta maximum 100000 köbmétert ad, (a budapesti 8 klm. hosszú és 140000 köbmétert ad). fejenként jut naponként Párisban 236, Bécsben 60, Budapesten 250 liter, (de Budapest még sem a legelső, mert Rómában 650 liter a kiszabás), a párisi ivóvíz hőfoka 10—13 celsiusi fok között mozog, míg a budapesti 5 és 16° között; a párisi víz egy köbcentiméterében 310 bacillust találtak, a budapestiben 80; utóbbi vízvezeték nemcsak bőven ad vizet, de jót is.

Áttérve a kövezetre kimutatja felolvasó, hogy Párisban leggyakoribb a kőburkolat (homokkő), a faburkolat és macadam. Kőből van 605 hektár, fából 117, macadamból 135 h. (Budapestben kő 119, fa 7, macadam 208 h. és még külön 48 h. terméskőburkolat, a mi Párisban nincs.) Párisban nehéz az utak fentartása, mert roppantul igénybe vannak véve, nem úgy mint Debreczenben, ahol a pompás kőut mellett feneketlen homokutak vannak, melyekben a vágató tanyai czivisek szekereitől láthatatlanokká válnak.

A kocsutak és járdák tisztántartásával naponként 2000 munkás foglalkozik és évenként 5½ millió francot adnak ki az utak fentartására.

A levegő javítására nagyvárosokban semmit sem tesznek, hacsak a boulevardok befásítását és öntözését nem számítjuk e kontóra; tehát itt is sok tennivaló van még. Egyedül Bécs városában fog talán közel jövőben e kérdés is konkrét alakot ölteni, mert nemrég javaslat tétetett, hogy a 100 millióval tervezett új vízvezeték telek kisajátításánál lennének tekintettel egy központi légvezető csatornára, melylyel ozondu alpesi levegő hozhatnék közvetlen a székes főváros szívébe.

Összefoglalva a mondottakat, bemutatják az egyedül irányadó halálozási statisztika: Párisban dacára sűrű lakosságának,

aránylag kevés ember hal meg; 1897-ben meghalt 1000 közül 18⁷/₁₀, holott 322 ember lakik 1 hektáron; ez a szám a III-ik arroudissementben (a börze táján) 1042-re emelkedik; a magyar fővárosban egy hektárra csak harmincz ember jut és még a legsűrűbb helyen az Erzsébetváros beltelkein is csak 361; Párisban hasonló helyen 1042, tehát háromszor annyi.

A halálozásban irányadó több város összehasonlítása; meghalt 1000 ember közül:

	1894-ben	1895	1896	1897	1898
Párisban	20 ³ / ₁₀	21 ³ / ₁₀	19 ⁰ / ₁₀	18 ⁷ / ₁₀	—
Bécsben	22 ⁴ / ₁₀	22 ⁶ / ₁₀	21 ⁷ / ₁₀	20 ⁶ / ₁₀	19 ⁷ / ₁₀
Budapesten	23 ⁶ / ₁₀	24 ⁴ / ₁₀	24 ³ / ₁₀	22 ⁰ / ₁₀	22 ¹ / ₁₀

Budapest egészségügye tehát nem örvendetes, tehát haladni kell! Nagy városok közül a continensen legegészségesebb a rajnamenti Frankfurt, mely 16³/₁₀ ‰-al szerepel, de Magyarország legegészségesebb városa, „Sopron“ is messze elmarad mögötte. Ha Budapest olyan egészséges lenne, mint Frankfurt, évente 3600 emberrel kevesebb halna meg; naponta tehát tiz! — temetéssel kevesebb lenne; oly nagy szám, hogy meg nem kellene szünni legalább a 10 emberáldozat megmentésére az eszközöket keresni. — A tudomány és ipar legszebb feladata kiegyenlíteni a természet mostoha irányait.

Felolvasó dr. Fodor József egyetemi tanár szavaival végzi egy órai felolvasását: „A ki a hazáját hiven szereti, az elkövet mindent, hogy a nép egészsége javuljon.“

Evangélikus a néppártban.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, április 7.

Kaas Ivor báró, az ismer nevű publicista levelet intézett gróf Zichy Jánoshoz, a néppárt elnökéhez, a melyben bejelenti, hogy nyíltan is belép a néppártba. Kaas Ivor báró tudvalevőleg eddig is támogatta a néppárt egyházpolitikai törekvéseit, de forma szerint csak ma csatlakozott a párthoz. Kaas Ivor a miniszterelnök április 2 iki beszédét hozza föl indokul, a mely őt erre a lépésre bírja. Mi természetesen nem osztozunk az ő fölfogásában, mert sajnálatraméltónak találjuk, — ha vallási kérdések képezik a politikai pártok között a demarkacionális vonalat. Ezt kellene közös erővel megszüntetni, hogy a nemzet szétforgácsolt erői a nemzeti célok érdekében elvégre egyesíthetők lennének. Kaas Ivor báró levele egyébként így hangzik:

„Méltóságos Gróf Ur!

A miniszterelnök beszéde a képviselőház április 2 iki ülésében, annak az egyházpolitikára vonatkozó kijelentései indítanak arra engemet, hogy a hazánkban a kereszténységet védő egyetlen párthoz, a néppárt-hoz való csatlakozásomat nyíltan bejelentsem.

Hogy a vallási viszályt és minden ezzel járó veszélyt a szabadelvű párt és kormányok egyházi politikája okozták, a következmények bizonyítják. Hitem szerint elleneztem a politikát, mint az utolsó ágostai evang. zsinat tagja, mint képviselőjelölt Bonyhádon és Kecskeméten, mint hírlapíró mindenütt és mindenkor, hol erre alkalmam nyílt. Meggyőződésemet a parlamenti pártviszonyokban és a kormányon bekövetkezett változás meg nem ingathatták. E törvényeket lényeges részökben a keresztény vallás tanításaival, a keresztény egyházak szervezetével s a keresztény társadalom erkölcsi integritásával összeférhetetleneknek tartom, azok változatlan fentartásához tehát, Magyarország keresztény jellegének feladása nélkül, nem járulhatok.

Egyesülnek és szövetkeznek, kik a keresztény vallást megtagadják, ellenzik, gyűlölik, gyalázzák, üldözik, annak elnyomására eszközül az államot, törvényhozást és kormányt használják fel. Ezen antikeresztény ligával szemben nem a felekezetek versengése, hanem kölesönös támogatása szükséges.

A jogtiszelet erre módot nyújt és én nem habozom kijelenteni, hogy Magyarországon a kereszténység legerősebb védbás-

Ebben az órában, itt Gábor karjai között halálos gyűlölettel gyűlölte meg az urát, ezt a felkékalkalmakodásból meghízott haramiát.

— Maradj még, galambom, lásd a tied vagyok, beszéljessünk még, — enyelgett észveszejtő nyájassággal, — hosszú az idő, ha egymagában tölti az ember!

— Hát az urad?

Pokol sugallta kaján indulat szikrázott a menyeeske szemében: szabadulni az urától.

— Az uram? Affelül nyugodt lehetsz Gábor. Valami kis ügye akad a koplaló esárdánál. Legfőlebb holnap ilyenkorra, ha hazatér.

Veron asszony nem hibázta el a számítást. A pandur összeráncolta homlokát. Régen gyanus emberszámba ment a Halimba János, csak hogy mindenféle kutyaszírral megkent zsvány volt ő kelme.

Környe Gábor még esőket se váltott a nagy sietségben; meghuzta lován a nye regsziját, aztán elvágatott. Veron asszony tudta hogy mi lesz ebből; szive mélyéből imádkozott a két férfi közül az — egyikért.

A esárda körül, mint a halál országában, minden esőndes volt. Csak a messze majorból hallatszott ide a kutyacsahintás. Az ivóban meg a pajta alatt szanaszét javában horkoltak a hajcsárok. Olyan bort mérték itt, akitől jóízűen elszenderedik a fáradt utas ember. A tulok nyáját pedig a Zala felé vivő uton terelte egy pár atyafi. A Mura felé igyekeztek, hogy még hajnal előtt odáig jussanak; a nappalt aztán eltöltik a kukoriczásban. Másfél öl magasra is meg-növekszik itt a kukoricza szára. Agyagos föld, gyakorta öntözi a Mura vize. Az Isten

is kukoricza alá teremtette. Ugy el lehet a virágját hanyó szazegynehány holdas kukoriczásban rejtekezni, akár csak a bükkös rengetegben.

A pandurkáplár lova patkóinak csatogására megtorpantak a falkát terelő szürös emberek. Ismerték már ezt a lódobogást. A lassu kerdőzéssel ballagó ökörsorda is esomóba verődött. Megérzi az állat a veszedelmet; előbb, mintsem az ember.

Halimba János kárhozatot termő indullal tört ki.

— Elárult a feleségem!

Gyönyörűen szórtá az égi mécsvilág lágyatag sugarát. Halimba János ezüstgombjai, Környe Gábor kardja szinte fűrdtek a fényben. Mikor a pandur megállította a lovát, jóformán farkasszemet nézhetet a zsványnyal. Egy-egy élet függött itt most vékony czérnaszálon. Szinte hallani lehetett a halál szárnyainak suhintásait. Majdnem ugyanazon minutában kettőt roppant kettőt cikázott.

A puskapor füstje el se foszlott még, a dörrenés zaja még az erdőben hullámozott, mikor egy hatalmas tompa zuhanás felelt a fegyverek dörrenésére. Ott vergődött az utmenti fényéren — Környe Gábor. Zsufa lova megriadva, siró nyerítéssel vágatott el az éjszakában. Nem hallgatták meg ott fönn Veronika asszony imádságát.

Még meleg volt a vaspandur teste, mikor a vargányaszedők ráakadtak.

Hanem Veronika asszony szörnyen okos fehérnép volt. Nem várta be az ura hazajöttét. Abban az órában, mikor megtudta a veszedelmet: titkon föláda az urát. Halimba gazdával aztán rövidesen el is bánt a statárium.

tyáját a római katolikus egyház szervezésében látom, melynek segítségével a többi keresztény felekezetek a modern áramlatokkal sikeresen megküzdeni nálunk most gyöngék.

Minthogy pedig a szabadelvű párt a bajokat orvosolni nem akarja, az egyházpolitikai méregnek eltávolítását a nemzet tétől ellenzi s a romlást kívánja konzerválni, közszolgálatomat a néppártnak följánlom.

Mély tisztelettel maradok Méltóságos Elnök Ur

alázatos szolgája,
Kaas Ivor sk."

Színház és irodalom.

Trobadour. Verdi zseniális zeneszerző remek alkotása, a Trobadour került tegnap este színre. Nehéz feladatra vállalkozott a társulat énekes személyzete s habár föltétlen sikert nem is aratott, mégis az opera élvezhető előadásban került színre. Aprólékos, alig észrevehető hibák fordultak elő, ami azonban nem vont sokat le az előadás értékéből. Ezek a hibák sem róhatók azonban fel a szereplőknek, hanem inkább a zenekarnak, mely több ízben ingadozott s egy alkalommal egyik szereplőt énekében is megzavarta. Az est sikere Bódi Ellát és F. Kállay Lujzát illeti. Mindkettő teljesen érvényesítette szép, tiszta esengős hangját s különösen Bódi Ella első felvonásbeli szólóját oly biztosan s gyönyörűen énekelte, hogy nyílt színen percekig tartott a taps. Kállay Lujzánál nem hagyhatjuk meg említés nélkül azt a kifejezésteljes drámai játékot is, melylyel csak fokozta szép énekének hatását. Karacs, a czimszerep személyesítője, jól volt disponálva s énekével is kielégítette a közönséget. Környei éneke ellen sem emelhetünk kifogást, csak azt ajánlhatjuk figyelmébe, hogy a gesztikulálásban ne menjen tulságba, mert azzal a hatást rontja. A karok, különösen a férfiak, derekasan működtek. A zenekart ezúttal Fleischer vezette.

(l. j.)

Bódi Ella utóda. Egyik reggel megjelenő laptársunk, mely a színházi híreit „alaposnak és megbízhatónak” jelzi, nemrég azt írta, hogy Komjáthy gondoskodott Bódi utódáról s szerződtette Radványi Klárát, a Népszínház volt énekesnőjét. Amellett, hogy az igazgatóság a szerződésről mit sem tud, jelezni akarjuk több tegnap, megjelent fővárosi lapnak hírét, mely megczáfolja az alapos és megbízható” hír valódiságát.

A szóban forgó kis színházi hír a következő:

„A Magyar színház új tagja. Radványi Klára, a Népszínház fiatal tagja, a Magyar színházhoz szerződött. A művésznő az őszszel lépett föl először a „Görög rabszolga” Antónia szerepében, amelylyel többször szép sikert aratott. Azóta többnyire csak kisebb szerepekben léttük őt a Népszínház deszkáin. A Magyar színházban még ebben a hónapban föllép és valószínűleg itt több alkalma lesz szép tehetségének kellő érvényesítésére.”

Ime, ebből is láthatjuk, hogy Bódi Ella helye még eideig nincs betöltve.

A Magyar Művészet második száma is megjelent, még pedig oly gazdag tartalommal, milyent hazai képes lapjaink egyikénél se találhatunk. Ezer idegen, különösen német hasonló folyóirat önzönlik be az országba s jólesik látni, hogy a Magyar Művészet sikeresen vette fel ezekkel a küzdelmet, mert úgy tartalomra, mint reprodukciói szépségére felülmulja a német folyóiratokat is. E lap szerkesztője Cs. Szabó Kálmán, főmunkatársa Beniczky Bajza

Lenke, kik mellett Magyarország összes nevezetesebb írói sorakoznak a Magyar Művészet köré.

A második számban elbeszéléseket írtak: Bársony István, Buday László, Cs. Szabó Kálmán; rendkívül érdekes londoni levelet hoz Hughes-Hughes Bajza Ilonától, Beniczky Bajza Lenke leányától; regényt Beniczky Bajza Lenke és Sudermann Hermann (fordította Hann Peppi) ad. Bemutatja Lotz Károly, Fadrusz János és neje Innocent Ferencz és Basch Árpád festőművészeket, illetve műtermeket és érdekes leírásokat közöl ő róluk. Festményeket közöl Konek Idától, Lotztól, Innocenttől, Baschtól és még sok mástól. Hosszas kritikai rész van benne a művészetről, irodalomról és színházról.

E díszes kiállítású folyóirat egyúttal legolcsóbb képes lap is, mert előfizetési ára egész évre 12 korona, félévre 6 korona, egy szám ára egy korona. Kapható minden könyvkereskedésben. Előfizetni a kiadóhivatalnál lehet: Budapest, V. ker., Hold utca 7. szám.

Paris és a kiállítás és a város környékének gyakorlati útmutatója. — Látványosságok, nevezetességek és mulatóhelyek. Társadalmi szokások. — A város és környéke 3 térképeivel és a kiállítás tervrajzával. Ára 1 korona. Ily ezimű szében kiállított és lelkiismeretes alaposággal egy népszerűen megírt utikalauz adott ki Rozsnyai Károly, a ki nyelvmesteri és más gondosan megírt kiadványai révén is bizalmat érdemel. Ezen mű a szó legszorosabb értelmében a magyar könyvpiac díszére válik és nélkülözhetetlen hű kísérője lesz a kiállítás Paris és a város környéke látogatóinak. Bő és igen érdekes tartalma tényleg a fenti fejezeteket felkarolja és a kinek komoly szándéka Parist és a kiállítást megnézni, tanácsoljuk, hogy Rozsnyai Paris és a Kiállítás utikalauzát előbb tanulmányozza, mely a hasonló című német és más külföldi kiadványokat jóval felülmulja.

A dél-afrikai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, április 7.

Roberts lord helyzete egyre több aggodalomra szolgáltat okot Londonban, mert lehetetlen tisztán látni a viszonyok alakulását.

A sereg, mint már említettük, hiányt szenved téli ruhában. Ez a kisebbik baj.

Sokkal komolyabb jelentőséggel bír a búrok fenyegető mozgolódása. A brandfortkarrei esata, valamint a szana poszti katasztrófa világosan elárulják, hogy az ellenséges csapatok Bloemfonteintől úgy északra, mint Keletre, veszedelmesen közel férkőztek az angol táborhoz, sőt most már Bloemfontein bekerítésén fáradoznak. Nyugatról, a kimberley-bloemfonteini összekötő vonalról is kedvezőtlen hírek érkeznek.

Azonkívül a meghódolt oranjei búrok magatartása is nyugtalanító. Magában Bloemfonteinban állítólag összeesküvést forralnak az angolok ellen és folytonos összeköttetést tartanak fönn a búr parancsnokokkal. Ezért este 8 óra után senkinek sem szabad elhagynia a házat. — A hol búr csapat mutatkozik, ott a burgherek akárhányszor megesküdtek vala, hogy az angolok ellen többé harcolni nem fognak, rögtön előkeresik elrejtett fegyvereiket és az angolokra lőnek. Ilyen módon könnyen megtörténhetik, hogy egy szép napon általános lázadás tör ki Oranjenak ugynevezett paczi-

fikált tartományaiban és az élelmezési és hadműködési vonalak biztosítása szinte emberfölötti föladatnak látszik. Tekintettel ezekre a körülményekre, az angol újságok az eddigi békülékeny politika megszüntetését és kiméletlen szigor alkalmazását sürgetik. Roberts lord helyzetéről az egyetlen kedvező hír, hogy Clement tábornok hadosztálya folyó hó 4-én megérkezett Bloemfonteinba; most már talán Gatacre és Brabant tábornokok sem fognak sokáig késni.

Mafeking körül szintén rosszul megy az angolok sora. Plumer ezredes fölmentő csapatával eljutott ugyan Rhamatlabamáig, az ostromlott várostól északi irányban 6—10 angol mértföldnyire. Innen mult hó 29-én rohamot intézett a búrok ellen, amikor egyidejűleg Baden-Powell ezredes a helyőrséggel kitört. A búrok azonban véres harc után mindkettőjüket visszaverték és az ostromot változatlan kitartással folytatják.

Legújabb távirataink a következők:

London, április 7. Roberts jelenté: Methuen lord körülkerítette Villeboin tábornokot, a búrok vezérkari főnökét kisdud csapatjával együtt. Villeboin Joubert jobbkeze volt. 7 bur elesett, 54 elfogatott.

Ugyancsak Roberts jelenté: Reddesburgnál a bethullai vasutnál a búrok elfogtak három század gyalogost, két század lovasított gyalogságot. Gatacre tábornok segítségével jött, mire a búrok elvonultak.

Heti szemle.

Az osztálysorsjáték huzása napokon át vigan folyik.

Osztály annyiban, hogy rendszeren a vagyonos osztály játszik rajta. Sors nincs benne semmi, hanem játéknak aztán, igazán hogy költséges játék.

A búrok ismét felülkerekedtek s megverték a győzelmétől mámorosult angliust.

Ez a hét legnagyobb eseménye.

Az esemény különben az angolokra nézve esemény, mert sok jó vitéz lett közülök eseménynyé.

Tavaszi hirdetője, nádasok lakója, itt-hon van, hazajött a hosszulábu golya.

Sok menyecske arca pirul el láttára. Jaj, csak le ne szállna háza tájékára.

Csak kelepelj, golyamadár, sok jó magyar ember házán. Még mindig kevés a magyar!

A golya ugyan hazajött, de a tavaszt nem hozta magával.

Olyan időjárásunk van, melyre a „csunya” jelző nagyon is enyhe kifejezés.

Pedig holnap már virágvasárnap léssen és a gyászoló mezőn egyetlen virágot sem láthatunk.

No de vigasztalódjunk! Akad az emberiség között elég mákvirág.

Két favágó perlekedését hallgattam végig a hét egyik napján.

Végtére a favágó eszejárásából is okulhat az ember.

Darab ideig sértegették egymást különféle citatóriumokkal. Végtére megszólalt egyik:

— Mit hányja-veti kelmed úgy magát? Hájszen kelmed csak a kocsmárosnál vágja a fát, én meg a főjegyző urnál.

Révész Zsigmond

czipő- és férfi-divatárúháza

Debreczen, Főter.

Tavaszi időnyre megérkezvén rendkívül nagy választék mindennemű férfi-, női-, gyermek-czipőkben valamint férfi- és fiu-kalapokban nagy készlet.

Mérsékelt árak férfi divat-különlegességekben.

— No bizony, épen ti látjátok! — mondá a harmadik atyafi. — Hájszen azért, hogy épen nem mutatkozik rajta, lehet olyan nehéz.

Ez eltérő vélemények felett csaknem hajbakapott a püspöki parókián a három ember s talán épen vastagabb módon adnak nyilvánítást véleményüknek, hahogy a kritikus pillanatban a megcsodált szép leány — mitsem tudva a három ember gondolatáról, — oda nem hagyja virágos kertjét.

— Nojszen, ez ide hagyott bennünket, mint Szent Pál az oláhokat! Még csak azt sem mondja, kinek fizessük az antrétet! . . . — nyekegte egyik.

— Már pedig fizetség nélkül csak nem mehetünk el. Hátha még elfognának miatta?

— Az igaz! . . . Nem is tehetünk olyat. Jertek, keressük meg, hova lett az a csoda-leány.

Mentek. A ganghoz érve az üvegajtón keresztül sóvárón pillantgattak be a szobába.

Az öreg püspök végre észrevette őket s az ajtót kinyitva, kilépett.

— Mit akarnak? — kérdezte.

— Hát alássan, instálom! — kezdett a szóba egyik. — Megnéztük volna azt a három mázsás leányt. hát — mondjuk — csak nem mehetünk el antree-fizetés nélkül. Azért jöttünk volna, hogy befizessük a harmincz krajezárakat.

Az öreg pü-pök módfelett elosodálkozott.

— Hát hol látták azt a leányt? Nincs itt semmiféle három mázsás leány!

— Ott volt instálom a kertben. Mondta is a komám, hogy nem igen üti meg a három mázsát, de már, ha megtekintettük, nem akartunk fizetés nélkül elmenni.

— Vigye az ördög kendteket! — rivallt rájuk a püspök, ki ekkor tudta meg a dolog nyitját. — Vigyék a harmincz krajezárjukat a bolondok házába s zárossák oda magukat is.

Az atyafiak elkotrédtak. Az utcán aztán visszakerült egyikbe a szufia.

— Hm! Milyen kényes direktor! Tán bizony egy pengő forintot kívánna ilyen szegény emberektől a csalásért, mert biz az a lány nem volt három mázsás! . . .

Hanem azóta nem is raggatják a püspöki lak falára a plakátokat!

Vidám diák.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Kettős házasság.** Szedlák János kérész Derecskén megnősült s feleségül vette Tóth Zsuzsánnát. A házasság azonban nem volt boldog és a házasság csakhamar elhagyták egymást. Szedlák ekkor Bódog Juliánnával ismerkedett meg s ezzel közel öt évig élt vadházasságban. Ekkor a férfi azzal az ujsággal lepte meg a nőt, hogy azt hallotta, hogy az ő első felesége elhalt. Térjen által a róm. kath. vallásra és akkor egybekehetnek. A nő áttért a kath. vallásra és Szedlák egybekelt Bódog Juliánnával.

Minthogy e tetteivel Szedlák kettős házasságot követett el, ügye a törvényszék elé került. Tegnap ítéleztek ügyében s három havi fogházat kapott. Feleségét Bódog Juliánnát felmentették. Vádlott az ítélet ellen fellebbezett, valamint terhére a kir. ügyész is.

§ **A deszka.** Nagy László, h.-nánási asztalos, Schwarz Emánueltól néhány szál deszkát átvett, hogy abból állványt készít a deszka tulajdonosának. Azonban a deszkákat saját céljaira használta fel. Emiatt a törvény

ítélete alá került s a tegnap tartott végtárgyaláson, — tekintettel a kár csekélységére, — egy napi fogházra ítéltetett. Vádlott megnyugodott az ítéletben, mely azonnal jogerőssé vált.

§ **Ékszerolvaj.** Soós János, ki Lichtblau Adolfnál lakott, Póka Lászlótól ellopta ezüst óráját és arany lánczát, később pedig 10 korona összeget is elberhelt tőle. Az ékszerkedvelő tolvaj tegnap beismerte gonosz tettét s a törvényszék hat hónapi börtönre ítélte. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint a királyi ügyész fellebbezést jelentettek be.

§ **Korán kezdte.** Egy Nagy Ágnes nevű, h.-bagosi születésű 15 éves leány állt tegnap a helybeli törvényszék előtt. Az volt a vád ellene, hogy Ornstein Ábrahámotól s nejétől több ruhaneműt tolvajlott el. A korán rossz utra tért leány beismerte tettét s a törvényszék két havi fogházra ítélte.

§ **Göncziék az esküdtek előtt.** Berlinből írják: A Gönczi-pör tárgyalásának második napján a tanuk és a szakértők kihallgatása következett. Mindegyik vallomás súlyos vád Gönczi ellen s lassankint összemlik az egész kártyavár, a melyet a gyilkos védelmére hazugságokból fölépített. Gönczi maga is bátoritanabbnak látszik. Ujjai idegesen mozognak s izgatottan figyel a tanuk vallomására.

Az első tanu Gönczi kedvese, Müllerné asszony volt, aki láthatólag a vádlott érdekében akart vallani. De arról a titokzatos Löwyről, aki Gönczi szerint a gyilkosságot elkövette, ő csak bizonytalan adatokat mondott el. Csak annyit tud, hogy körülbelül augusztus 13 án, tehát a gyilkosság előtt, Gönczivel egy szürke körszakállu idegen ember volt a boltban. Azután több szakértőt hallgattak ki. A törvényszéki szakértők elmondották, hogy a gyilkosságot példátlan kegyetlenséggel hajtották végre. A szerencsétlen asszonyokat kétségtelenül fejsze csapásokkal ölték meg. A törvényszéki kémikus kihallgatásakor keveredett Gönczi először ellenmondásba. A mikor ugyanis bemutatták a Gönczi boltjában talált szőnyeget, a melyeken véryomok voltak, Gönczi magáról elfeledkezve, így szólott:

— Igen, hisz ez az a szőnyeg, amelyre az asszony ráesett.

Az elnök: Hisz a szőnyeg a boltban feküdt.

Gönczi: Kérem szépen, ez a boltba való szőnyeg.

Az elnök: Hiszen tegnap azt mondotta, hogy Löwy elbeszélése szerint, a gyilkosság a hátsó helyiségben történt.

Gönczi: Kérem, a hátsó szobában is volt szőnyeg.

Az ügyész: Tehát most azt mondja, hogy a gyilkosság a boltban történt?

Gönczi (Élénken): Persze!

Az ügyész: Ismétlem, hogy a vádlott tegnap azt mondotta, hogy a hátsó helyiségben történt a gyilkosság.

Gönczi: Kérem szépen! A hátsó helyiségben kezdtek ütni s csak aztán szorították az asszonyt a boltba.

De azért Gönczi is észrevette, hogy ellenmondásba keveredett. Halálápadtan ült a helyén s vakmerő hazugsággal próbálta magát tisztázni, ami azonban nem akart sikerülni. A következő tanuk között érdekes volt Franzné asszony vallomása. Franzné gazdasszonya volt Thür tanácsosnak, a kinek a lakása Schulzeék lakása mellett volt. A tanu három évig ismerte a meggyilkolt asszonyokat, a kik nagyon visszavonultan éltek. Augusztus 14-én feltűnt neki, hogy a jeges embert nem bocsátották be Schulzeékhez. Gönczi később azt mondotta neki, hogy az asszonyok elutaztak. Nagyon cso-

dálkozott a tanu, amikor látta, hogy Gönczi homokot dobott a tiszta és tapétás pinczébe. Gönczi elmondotta neki, hogy Schulze asszonyt már öt év óta ismeri s felesége távoli rokona. A mikor másnap sétájáról visszatérve betekintett a pinczébe, hirtelen az a gondolata támadt:

— Schulzeék bizonyára meggyilkolva a pinczében fekszenek.

Akkor az uteza másik oldaláról oda lépett Gönczi s mintha elérte volna gondolatát, izgatottan így szólott hozzá:

— Schulzené asszony elutazott.

— De hisz azt már tegnap is mondotta nekem, — felelte Franzné.

Franzné vallomása annál súlyosabb, mert az asszony már a gyilkosság után írásbeli följegyzéseket tett az eseményekről s ezekből meríti vallomását.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A kopaszság ellen.** A kopaszság elleni legujabb szer, mint a Journal hygienique írja, a tejsav, melynek ötven százalékos oldatát Richema hollandi orvos több esetben sikerrel alkalmazta. Két más orvos 15 százalékos oldattal is elélt ért. A fejbőrt előbb alkohol és etherkeverékkel való bedörzsölés által zsirtalanítani kell, aztán pedig a tejsavoldatba mártott vattával bedörzsölni. Ez könnyű fájdalmat okoz, mely azonban nem sokáig tart. Ha a fejbőrt a tejsav nagyon is ingerli, be kell dörzsölni borvazelinnel és naponta 1:2000 arányú szublimát-oldattal bedörzsölni. Legjobb a tejsav 33 százalékos oldata alkoholban, mely a fejbőrt nem ingerli és naponta kétszer használandó.

* **Vermérgezés rizsporról.** Nagyon szomorú módon ért véget egy fiatal asszony Szelece orosz határszéli városkában. Az asszony egyik arcán éjjel kis himlő támadt, melyet öltözködés közben kinyomott. A nyílt sebre aztán rizsporrat tett, mire a sebhely azonnal földagadt és súlyos vermérgzési tünetek mutatkoztak. A vermérgzés oly gyorsan terjedt, hogy az elhívott orvos semmit sem tehetett és a szerencsétlen asszonyka egy óra leforgása alatt borzasztó kínok közt meghalt. Azt hiszik, hogy a sebre tett rizsporr a patikában mérges anyagokkal preparálták.

* **Uj világítás a színházakban.** Uj világítást próbáltak ki a new-yorki nagy operában. A szép amerikai nők, akik eljáznak az operai előadásokra, ugyanis már régóta panaszkodtak arról, hogy arczbőrük finomságai, meg minden öltözködési művészetük kárba vész a villamvilágítás zöldes fényétől. Egy zseniális ötlet arra birta az opera igazgatóját, hogy a lámpák elé sárgás ellenzőt alkalmazzanak, amely a test színének a legjobban megfelel.

* **Egy burbarát viszontagságai.** Oroszországból néhány hó előtt kivándorolt Transvaalnak egy még fiatal tisztelője Dél-Afrikába, hogy ott a burok seregében szolgáljon. Amikor azonban a csatatérre megérkezett, a fiatal orosz tévedésből az angolok táborába került és tévedését nem is vette észre mindaddig, míg az útközvet után a burok elfogták. Ott persze sietett kijelenteni, hogy ő tulajdonképpen burbarát és a legközelebbi csatában már az angolok ellen harcolt, még pedig olyan szerencsével, hogy az angolok hadifoglya lett.

RÖPPENTYÜK.

Mily nevetségesnek és visszataszítónak tűnik a gazdag ember előtt, ha vele a szegény egy pár forint miatt alkudozik.

*

„Henneberg-selyem“

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik.

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 forint 65 krajezárig méterenként — egész ruhák s blousoknak való! — Mindenkinek postabér és vámmentesen, házhoz szállítva. Minták postafordultával küldetnek.

Henneberg G., selyemgyáros, Zürichben.

Cs. és kir. udvari-szállító.

Korai érettség legtöbbnyire éretlen cselekedetekkel jár.

Meghódítottam! így kiált fel legtöbb szerelmes, pedig csak még magáról tudja, hogy fülíg szerelmes lett.

Jó szerephez jutni az életben legnehezebb.

Az esték nagyon unalmasak annak, a ki nem szereti a magányt.

A realista ismeri az embert, de nem az emberiséget; az idealista ismeri az emberiséget, de ösmeretlenek előtte az emberek.

Sok ember azt mondja, hogy jó a szive, pedig csak gyenge.

A remény a szerencse előlege.

A kritika a művészet anyósa.

A férj panasza.

Jó barát:

Nem hizelgés, hiven mondom:
Irigyellek jó barátom,
Minap láttam feleséged,
Elgázol, ha ki nem térek!
Biciklin ült felségesen,
Földre nézett negédesen.
Minden ember rája nézett.
Ifjút, aggot megigézett.

Férj:

Jó, jó, pajtás, szépen mondd.
Összebeszélisz sok bolondot:
Hej! csak én is dicsérhetném!
Mikor délben már ehetném!
Ha az ebéd kozmás, égett,
S mérgelődöm én e végett,
Ráadásul jól kinevet,
Jó barátim! — nősüljete!

* **Kérdés.** Dada: Kis testvérkét kaptál, Bandi.

Bandi: Hogy hívják?

Dada: Még nincs neve.

Bandi: Akkor hát hogyan tudja, hogy hozzánk tartozik!

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, április 6.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:	
Buza minőség	77 6.85 — 7.—
" "	78 7.— — 7.25
" "	79 7.20 — 7.30
" "	80 7.25 — 7.40
Rozs	71/73 5.65 — 5.75
Árpa	5.30 — 5.35
" (jobb)	5.20 — 5.40
Zab	4.75 — 4.85
" prima	5.00 — 5.20
Tengeri	5.15 — 5.25
Köles	5.80 — 6.—
Napraforgó mag	4.50 — 4.60
Bükköny	7.25 — 7.75
Lóhere	65.— — 70.—
Luczerna	40.— — 42.—
Pogácsa napraforgó	4.70 — 4.20
" tökmag	5.10 — 5.50
Bab (fehér)	6.20 — 6.80

REGÉNY.

A csöndes lakó.

— Angol regény. —

Irta: Pryce Richard.

Fordította: Karem.

(Folytatás.)

22.

Lady Markham mindjárt magához tért ájulásából. Évek óta nem volt ilyen bosszúsága; ez volt első szava. Egészen megzavarta ez a dolog és elvette minden kedvét a báltól.

— Először az, hogy elhalasztották — folytatta gyámoltalanul — aztán meg tolvajok törnek be az ember házába; — igazán, elveszi az embernek minden kedvét.

Valaki javaslatba hozta, hogy nézzen szét a szobában, megtudandó, vajjon mennyi értékű ékszert vihettek el.

— Oh ez nem bánt annyira, mint az, hogy tervem dugába dőlt; — szólt bárgyu arczifejezéssel és könyekkel szemében. — Ugy örültem előre a jelmezem sikerének... oh, hát nem nagy bosszúság az ilyen?

Ekkor a vendégek egyike meg nem állhatta, hogy ki ne nyilvánítsa, a többiek nevében, mennyire óhajtották volna valamennyien öt Jégtündérnek öltözve látni.

— És ennek már mostan vége van, — szólt a háziasszony; hálásan fogadva a vélt elismerést.

Könyekre fakadt, mikor ruhaszekrényét megpillantotta. Fiókja fel volt törve s a jelmez, mely ebben volt eltéve, eltűnt. Magát a selymet, a kövektől megfosztottan, még az nap megtalálták egy árokban és ez — bár elkésve — megmutatta az irányt, hogy merre mentek a tolvajok.

Mindenki szörnyűködött azon határtalan ostobaság felett, hogy oly tetemes értéket olyan megbizhatatlan helyre tegyenek, minő egy ruhaszekrény fiókja. Még a zár is egészen közönséges volt rajta.

— Hiszen épen azért tettük így — magyarázta lady Markham — hogy az a látogatja legyen, mintha a gyémántokat a bankba küldtük volna vissza. Ugyan kinek is jutna eszébe arra gondolni, hogy több ezer font értékű gyémántokat egy ruhaszekrény fiókjában tartson valaki?

— Ugyan kinek is — rajtad kívül? mondá magában egyik másik hallgatója.

— No lássák, épen ez a valószínűség nyújthatna volna a legnagyobb biztonságot. Semmiféle tolvajnak nem juthatott volna eszébe, hogy itt valami értékes holmit keressen; ha pedig a bankba akartam volna a gyémántokat visszaküldeni, az egész ruhát dabokra kellett volna szétszedni; azt pedig nem akartam. Ép azért még nem is abba a pénzes szekrénybe helyeztem el, melyben a többi ékszerezemet tartom, hanem, hogy félrevezessek minden föltevést, olyan helyre, ahol legkevésbé juthatott eszébe valakinek keresni.

— Soha sem hallottam életemben — írta az Abbey egyik vendége mrs. Mautonnek — az ostobaságnak ilyen őszinte vallomását. Az ilyen valódi jó ostoba libáknak, minő Arabella, nem is való, hogy értékes ékszerekkel birjanak. Nem, mintha valami nagyon fájlalna a gyémántok elvesztését. Azt hiszem, sokkal jobban fájlalja azt, hogy nem lehetett neki Jégtündérnek öltözve a bálba menni. Nem is ment aztán egyáltalában és nekem kellett helyette a fiatal hölgyek garde de damesjának lennem. Egem halálra untatott ez a tisztség; mert egyáltalában nem is volt szándékomban elmenni és úgy volt nálam kicsinálva, hogy majd csak idehaza gyönyörködöm a társaság jelmezeiben, mielőtt inna utra kelnek és azután nyugodtan álmra hajtom fejemet. Ami jobb is lett volna rám nézve, mint reggeli öt óráig egy szögletben ásitozva nyelni a port; — mert a rizspor, tudod, a levegőbe száll, s a hölgyek közül egynéhányan valósággal megmártották magukat benne és egyéb szépítőszerekben. Arabella sirt, mikor elindultunk, és azt hiszem, nem bánta volna, ha — bár az utolsó pillanatban is: — lemondtam volna tisztelgő; mert azt mondta, hogy bár borzasztó lenne rá nézve elmenni, de kötelességének tartotta volna, hogy meghozza ezt az áldozatot, ha nem lett volna, aki helyettesítse. Sőt azt hiszem, még így is az volt eszében, hogy elmegy, mert egy virágáros leány-jelmezt keresett ki, melyet — mint mondá — szalagokkal alkalmassá lehetne tenni. Elhíheted, hogy nem igen batorítottam. Mert bizony nagyon csunya dolog lett volna tőle bálba menni, mikor az a szegény fiatal ember idehaza haldoklik. Én a magam részéről szerencsémnek tartom, hogy nem jelenhettem meg, mint jégtündér, a wilchesteri báli teremben. Eltekintve attól a komikus hatástól, melyet mindnyájan előre láttunk, nagyon kiritt volna az egész környezetből. Valóban szép jelmez alig volt

a teremben és sokkal több volt a csilingelő czifraság, mint az ékszer. Olyan szembe-tűnő lett volna, mint temetésen egy piros sapka. Igaz, hogy ő annak örült volna... Mindnyájan kénytelenek voltuuk magunkat a rendőrség kikérdezésének alávetni és ha nem sajnálná az ember azt a szegény derék fiatal embert, valóban kaczaghatna, annyi tréfás részlete van ennek az egész históriának. (Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Szombaton, 1900. évi április hó 7 én

A troubadour.

Nagy opera 4 felvonásban. Irta: Camaranó Salvalor. Zenéjét szerzte: Verdi. Fordította: Nádaskay Lajos.

SZEMÉLYEK:

Sima gróf Környey B.	Fernandó Csátár Gy.
Leonora Bödi Ella	Ines Bárdos I.
Azuróna F. Kállai L.	Ruiz Bartha I.
Makrizo Karacs I.	Egy hűnök Rubos A.

Színházi műsor.

Vasárnap, április 8-án két előadás; délután 3 órakor fél helyárrakkal: *A bibliás asszony.* Operette 3 felvonásban: este 7 és fél órakor bérletszünetben, Fenyéri Már, Ferenczy József és Püspöky Imre búcsúfelleptéül: *A vén bakancsos és fia a huszár.* Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigeti József.

Hétfőn, április 9 én bérlet 158. szám „B” *Szép Heléna.* Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzte: Offenbach Jaka.

Keddén, április 10-én bérlet 159 szám „C” *A görögabszolda.* Operette 3 felvonásban.

Szerdán, április 11-én bérlet 160. szám „A” *Nóra.* Színmű 3 felvonásban. Irta: Ibsen H.

Csütörtökön, április 12-én bérlet 161. sz. „B” *Breznay Anna és Odry Árpád* első felleptéül: *Az aranyember.* Dráma 5 felvonásban. Irta: Jókai Mó.

Pénteken, április 13-án szünet.

Szombaton, április 14-én szünet.

Vasárnap, április 15-én két előadás: délután 3 órakor fél helyárrakkal: *Telen.* Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Ifj. Bokor József. Este 7 és fél órakor, bérletszünetben, *A pünkösdi királyné.* Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigeti Ede.

Hétfőn, április 16-án két előadás; délután 3 órakor fél helyárrakkal: *Kuruczfarfang.* Énekes színmű 3 felvonásban. Irta: Ifj. Bokor J. Este 7 és fél órakor bérlet 162. szám „C” *Pataki Béla* első felleptéül: *Próbaházasság.* Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Gerő Károly.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Michelstädter S. E. & H.

Piacz-utca 40. sz.

Hungáriával szemben.

Saját szabadalom.

Saját gyártmányu

férfi-, női- és gyermek-czipők

legnagyobb raktára.

No lám! Itt is megvan az arisztokrácia!

A walesi herceg ellen merényletet követtek el Brüsszelben.
Egy tizenöt éves Sipidó nevű suhancz kétszer lőtt rá.

A hercegnek nem történt semmi baja hanem Sipidó annál inkább meg van löve.

Sok a szegény.

Örökös a panasz, hogy nem lehet megélni a sárteken.

Nem ám, mert az igények felette felcsigázottak.

Hiszen ma már a taligás is legkevesebb százezer forintot szeretne nyerni.

Ötven ezerrel még bizonyosan szegény lenne!

Vas Pöröly.

HIREK.

— **Virágvasárnap.** Szép ünnepe lesz holnap a keresztyén egyháznak. A nagy világidvezítő egy ily napon vonult be diadalmasan Jeruzsálembe. A nép, mely vágyva-vágyott hallani beszédét, nagy lelkesedéssel fogadta. Palmaágakat szeldelt utjára, ruháit teregette az utra s üdvriadallal mutatva ki iránta tiszteletét.

Az igazság, a szeretet szent fénye sugározta be e napon a néptenger szívéét. A szelid Mester győzelmét látta az általa hirdetett tanoknak. Mindenki örült, mindenki arczán ott ült a boldogító érzés derűs sugára, csupán az ő arca volt szomorú.

Profétái ihlettel látott be a jövőbe s a diadalom utja mellett ott látta a Kálvária szirtes szikláit, a Hozsánna hangba belevegült a „Feszisd meg őt” kiáltás.

Ilyen változó a népkégy ma is, mint akkor volt. Ime: a kit vasárnap egekig magasztalt, pénteken őrvongó indulattal, elvakult dühvel vitte a legborzasztóbb halálra, hogy vérével pecsételje meg hirdetett tanának igazságát.

A virágvasárnap örömmünnepe emlékeztessen bennünket is a gyászos, szomorú emlékü nagypéntekre.

Mert ma is könnyen hull porba a diadal pálcája s az igazság ma is sok próbáltatásnak van kitéve.

— **Az igazságügyminiszter a dijnokok érdekében.** Többször tanujelét adta már Plósz Sándor igazságügyminiszter annak, hogy az ő ressortjában dolgozó napidijasok érdekeit szíven viseli s minden lehető elkövet helyzetük javítása érdekében. Ujabbán is rendeletet bocsátott ki az egyes járásbírókhoz vezetőihez, valamint az irodaigazgatókhoz, melyben tudatja, hogy minden olyan napidijas, ki naponta 20 oldalnál többet másol, a huszon felüli oldalakért 10 fillér külön díjazásban részesítendő. — A kezeléshez beosztott napidijasok már a 15-ik oldal után lesznek honorálva. — A rendelet még több aprólékos dologról megemlékezik, melylyel az igazságügyminiszter azt akarja elérni, hogy a szorgalmasabbak, munkájukért és szorgalmukért méltánylásban részesüljenek s miután ezekről kimutatás is fog felterjesztetni bizonyos időközönként: az esetleges kinevezéseknél is előnyben részesülnek.

— **Debreczen város, mint alperes.**

Ösmeretes, hogy a városi közgyűlés egy ízben kimondotta, hogy a városházát felépíteti, majd később, mikor az árlejtést is meghirdették s az építést, mint legolcsóbb vállalkozónak Blau Gyula miskolczi építésznek adta oda, — elhatározta a közgyűlés, hogy egyelőre nem építet új városházát, hanem átalakíttatja a régit. Blau, ki az építkezés előmunkálatait megkezdette, ezen

határozat kimondása után beperelte a várost 138,850 korona kártérítés erejéig. A jog- és pénzügyi bizottság elé tegnap került ez az ügy megvitatás végett. Legelsőben Ábrahám László főügyész olvasta fel Blau Gyula miskolczi építész keresetét. A kereset elmondja a városház építésének történetét, a rajta esett sérelmet. Beismeri, hogy az építést kimondó közgyűlés határozata értelmében csak tanácsi záradékkal irhatja alá a polgármester a szerződést, de ez, — szerinte, — csak formáság. Végül kéri a kir. törvényszéket, — hogy Debreczen városát marasztalja el 138,850 kor. 12 fill. kártérítés erejéig, mert ennyi az ő kára a már beszerzett anyag hasznavehetetlensége, munkások fölfogadása és a várható haszon miatt.

Ezután a polgármester ellenirata került felolvasásra. Az elleniratban a polgármester megezőfoja, hogy bármiféle ígéretet is tett volna. Majd rátér az ellenirat arra, hogy a szerződést miért nem írta alá a polgármester. Azért nem, mert „a tanácsi jóváhagyás soha be nem következett és a szerződés jóváhagyó záradékkal el nem láttatott, a városra nézve tehát fölperessel szemben kötelezettség nem származott.” . . . „A leglényegesebb föltétel tehát, amelytől függött a szerződésnek a városra nézve is kötelező volta, soha be nem következett.” Fölperes nem tett eleget abbéli tanácsi végzésben nyíltan kimondott kötelezettségének sem „hogy a szerződés csak akkor köthető meg, ha bent levő bánatpénzét a vállalati összeg 10%-ára kiegészítette.” Sorban czáfolja azután fölperes jogi fejtegetéseit és egyéb állításait. Végül kijelenti az ellenirat, hogy a „fölperes kártérítési igényét egyetlen fillér erejéig sem ismerem el, mert vele a vállalati jogügylet meg nem kötött s kérem őt alaptalan keresetével elutasítani.” A bizottság a polgármester elleniratát helyeslőleg, tudomásul vette.

— **Közlöny.** A debreczeni hittanszaki önképző-társulat e czimen megjelenő lapja ötödik száma érdekes és változatos tartalmu. Mindjárt a lap élén Nánássy Lajos, az egyik szerkesztő, ügyes cikket ír az ifjuság szerepéről. Ezután dr. Erdős József megnyitó beszédét közli, melyet a tudós tanár a főiskolai énekkar alapítóinak emlékünnepején tartott. *Ima* czimen költeményt közöl — r. tollából. A papi jellemről Bökei irt ügyes cikket, míg a ref. theologiai kongresszusról Szabó Miklós értekezik. Ezután a márczius 15-iki ünnepély lefolyásáról olvashatunk ismertetést. Az anglikán egyház katholizálásáról Görömbei Péter esperes tolla hoz érdekes közleményt. Ezenkívül több kisebb-nagyobb cikk tarkítja az ügyesen szerkesztett lapot, mely méltán megérdemelné a nagyobbfoku pártolást is.

— **A magyar sertések ellen.** Az alsó-ausztriai tartománygyűlésen — mint nekünk Bécsből jelentik — ma Pirkó képviselő interpellációt terjesztett elő, mely felhívja az osztrák kormányt, hogy Magyarország ellen régebbi rendeletek alapján rendelje el a sertésbeviteli tilalmat s helyezze érvényen kívül a múlt évi állategészségügyi egyezményt.

— **Fölmentett ezredorvos.** Két évvel ezelőtt dr. Raab Gyula nagyváradi cs. és kir. ezredorvost katonaszabadtás gyanuja miatt letartóztatták. Azzal vádolták, hogy összeköttetésben állott Hornung Salamon temesvári ügynökkel, a ki katonaszabadtók üzemével ezeket szerzett. Raabot akkor tartóztatták le, mikor még csak pár napja volt vőlegénye egy székesfejérvári előkelő család leányának. Két esztendeig volt vizsgálati fogságban. A múlt év október havában tartották meg a végtárgyalást Hornung bűnperében s ez alkalommal kiderült, hogy

Raab ezredorvost ártatlanul gyanúsították meg. Mindazáltal továbbra is vizsgálati fogságban tartották s nem tudtak a sorsáról semmit, még rokonai sem. A minap azután Raabtól levelet kapott egy Nagyváradon lakó barátja, akivel azt közli, hogy most már végleg fölmentette a katonai törvényszék a katonaszabadtás vádjá alól s megszüntette ellene az eljárást. Raab megváltik a hadseregtől s Budapesten szándékozik letelepedni.

— **Tartalékos tiszték aktiválása.** Az aktiválendő tartalékos tiszték vagy hadapródok a jövőben csak akkor lesznek helyezhetők át tényleges állományba, ha már azon hivatásos hadapródok is elnyerték a tisztí rangot, a kik azon időben, a midőn az előbbieknél próbaszolgálatukat megkezdték, már hadapródok voltak. A rangban leendő beosztást illetőleg pedig jövőre nem az akadémiából kikerült tiszték, hanem közvetlen a fentemlített hadapródok mögé helyeztetnek az aktivált tartalékos tiszték.

— **Tolvaj asszony.** Nyakasné asszonyom, — melyet tanulhatott — elfeledte ám a tíz parancsolatot. Szükséges volt neki valami kis holmi s Boros Testvérekhez ment el vásárolni. Mivel turpisságon jártatott már elmét, maga elé rakat sok selymet és kelmét s míg a segéd rakta elébe rakásra, Nyakasné asszonyom fanyarult lopásra. Hitvány gondolatot azonnal tett követ s kendő alá kerül egy vég selyemszövet. Menni akar szépen a tolvaj szarkája, mint akinek rendben vagyon a szénája. Amde észrevették kárhozatos tettét s a bűnügyi osztály elébe vezették. És így a selyemnek nagy lesz ám az ára: megnyitja a börtönt Nyakasné számára.

— **Gyorsabb postakézbesítés.** Mióta a pályaudvar postahivatala felépült, ott osztják ki a levélkézbesítőknek az érkezett leveleket és újságokat. Nagy késedelmet okoz azonban az, hogy innen azután gyalog kell a kézbesítőknek, még pedig jól megterhelve a városba jönni. Így történik aztán, hogy a messzebb lakók későn jutnak az érkezett küldeményekhez. Mi azt hisszük, a gyorsabb lebonyolítás szempontjából legjobb volna, ha a postaigazgatóság egy omnibuszt tartana, mely a kézbesítőket kerületükbe szállítaná. Ezen omnibusz kétszer menne ki naponként, fentartása nem sokba kerülne s a kézbesítők különösen esős és kellemetlen idő esetén sokkal gyorsabban kézbesíthetnék a leveleket. (Beküldött)

— **Elragadt fiaker.** Tegnap délelőtt az „Angol” királynő szálloda előtt egy bérkocsis lovait felügyelet nélkül az utcán hagyta, maga pedig betért egy kupicza pálinkára. A lovak valamitől megijedtek és örült vágatással haladtak a Kossuth-utcán. A kocsikiment a fasornak s több fát tönkre tett. A közönségből egy néhány bátor férfi a megvadult lovakhoz férhetett s azokat megfékezte.

— **Alapos való ok.** Egy helybeli fiskálishoz benyit egy asszony, aki egy válópört adott át az ura ellen. Délután kettőtől hatig folyton beszélt az asszony úgy, hogy az ügyvéd szóhoz sem juthatott. Végre is megsokalta az ügyvéd a dolgot, felugrik, azt mondva:

— Most már tudom, miért hagyta ott magát az ura. Nekem csak 3 óra hosszat beszélt és már válom öntől, — hát hogyne hagyta volna ott magát az ura, akinek már 5 esztendő óta beszél!

— **Kutyaharapás.** Fényes Sándor esilag-utezai lakos 4 és fél éves leánykája a boltba ment anyjának tüt vásárolni. A mint a gyermek az utcán haladt, egy kutya neki ugrott s ruháját összetépte. Hogy nagyobb baj nem történt, annak köszönhető, hogy az utcán járókelők megsabadtították a kis leányt veszélyes helyzetéből. A rendőrség a kutya tulajdonosát kipuhította.

— **Nyilvános köszönet.** A helybeli m. kir. honvédőrmesterek a f. é. márczius 31-én tartott tánezmulatságuk jövedelmét: 60 korona 40 fillért átszolgáltatták a nép-

konyha czéljaira, mely kegyes adományért fogadják a népkonyha-vezetőségnek hálás köszönetét. Debreczen, 1900. április 5. Szücs Kálmán, főegyleti pénztárnok.

— **Szerelmi dráma.** A Miskolc melletti Berzence községben Lőrinczy Sándor cipészlegény leszúrta hűtelen kedvesét Rohács Lidit és vőlegényét Rádi Imrét. A gyilkost, ki szerelmi bosszúból követte el tettét, elfogták.

x **A boldogulás útján.** A gazdagságról azt tartották a nevető filozófusok, hogy nem egyéb a szerencse és a halál versenyfutásánál. Mindenki arra van rendeltetve, hogy gazdag legyen, csak hogy sokan nem érik meg a vagyon beköszöntét. A dolog attól függ, hogy melyik jut előbb az emberhez: a szerencse-e vagy az élet vége? Ezen bizony csakis nevető filozófusok vizsgálódhatnak, azok is könnyek közt nevetve. Az étellel küszködő embernek ez a filozófia nem vigasztalás, hanem lemondás. Hanem a haladás, a mely a boldogulás útjait egyengeti, az ő számára is talált vigasztalást. Olyan, a mely több a vigaszról: éltető reménység. Ez a találmány az **osztályorsjáték.** Vagy százötven esztendő, nálunk még csak három éves. De már nálunk is meggyökerezett. Mert kielégíti az embernek a szerencséhez való jussát. Mert megadja minden embernek a becsületes gazdagodás lehetőségét és mert a **nyeremény** fogalmát kihámozta rejtélyes burkából. A nyeremény már nem vak szerencse, hanem valószínűség. Már nem bolond esély, hanem matematikai lehetőség. Mert az osztályorsjáték minden második résztvevőjének nyernie kell. Ha egyebet nem, betétjét visszakapja. A mi azt jelenti, hogy a **kockázat minimális.** A főbb nyeremények száma is nagy, a summájuk pedig impozáns. Ezek, tizezrek, százezrek, még millió is nyerhető. Az osztályorsjáték felszabadította az embert attól a fatalisztikus megnyugvástól, hogy a gazdagság beköszöntét nem élheti meg. Ezer és ezer ember jutott jó módhoz néhány év alatt és nagy azoknak a száma, a kik egyenesen gazdagok lettek az osztályorsjáték által. A mely nem babonán alapuló lutri, hanem rendes **üzlet a szerencsével.** Fel is fogta ezt a középosztály és fel is karolta az osztályorsjátékot. A nyerők statisztikája azt bizonyítja, hogy a középosztály tagjai: kereskedők, iparosok, gazdák, hivatalnokok, lateinerek keresik és találják meg benne a szerencsésüket.

A vagyon függetlenséget, önállóságot ad, senki ezt jobban nem érzi, mint a szellem és a test munkása, a kinek a vagyonra való vágyakozása nem kapzsiság, hanem függetlenség felé való törekvés. Ezt a törekvést kielégíti az osztályorsjáték, a mely a maga tömörkedő nyereményével és minimális kockázatával a szerencse lezövekeztetését jelenti. A ködös epekedés helyébe a valószínűségben való bizakodás került. Mindenki számíthat már a jólét beköszöntére, a nélkül, hogy léha ábrándozónak tarthatnák.

— **Tánczvizalom.** A hajdumegyei tiszti legények f. évi április hó 16-án, husvét 2-od napján a „Korona“ vendéglő nagyertermében tánczvizalmat tartanak, melyre a belépődíj a következő: Családjegy 3 személyre 3 korona. Személyjegy 1 korona 20 fillér. Kezdeté este 8 órakor. A zenét Kiss Béla zenekara szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók: Roth Antal ur fűszerkereskedésében Csapó utcán és Pájer József ur kereskedésében.

— **Nagy pénzlopás.** Folyó év márczius 23-án éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a Karánsebes község pénztárába és az egyik Wertheim-szekrény feltörése után 28,440 koronát loptak el. A pénz között 3 drb. ezres és 87 drb. százás bankjegy volt. Tettesek kézrekerítésére a község ezer korona jutalmat tűzött ki.

— **A könyörület szivekhez.** A lipiki gyógyfürdő sanatóriumába kedvezményes helyre felvett vagyontalan két nagy beteg gyermek gyógyítási költségeire újab-

ban a következők adományoztak: Horváth János 6 kor., dr. Kola Jánosné 4 kor., özv. Tóth Györgyné, N. Mathild, ifj. Kéki Sándorné, Bruchner Ödön, Lám Sándor 2—2 kor., H. G., K. N., Krasznay F., Losonczy János, Szilágyi, Hankus, Biczó Gyula, Tóth István, N. N., Bartha Mihály 1—1 korona, összesen 30 korona. Midőn a begyűlt adományokat köszönettel nyilvánosan nyugtatom, e két szerencsétlen beteg gyermek ügyét a könyörület szivek jóakaratu figyelmébe ajánlom. A ki gyorsan ad, — legyen az összeg bármily csekély — kétszeresen ad. Roncsik Lajos, tanácsnok.

x **Fekete Jakab uri divat üzletébe** (Főter, Kistemplom mellett), feltűnő szép tavaszi ujdonságok érkeztek: **valódi angol, olasz és belföldi kalapok, fehérneműk, secessió nyakkendők, zsebkendők, harisnyák, nap- és esőernyők, karlsbadi cipők, valódi Zachariás-féle férfi és női bőrkeztük** nagy választékban, **olós, szabott áron.**

— **Egő fenevadak.** A galatai kikötőben a minap több rendbeli komédiás bódé, kávéház és orfeum között, a kikötőbeli matrózok és munkások mulatóhelyén egy állatsereglet tulajdonosa ütötte fel sátorát. Pom-pás fenevadai nagy közönséget csábítottak bódéiba s üzlete javában virágzott, midőn a minap nagy tűzvésznek esett áldozatul. A menaszéria fakorlátja ugyanis tüzet fogott s csakhamar valamennyi ketrecz lángba borult. A fenevadak hajmeresztő üvöltéssel ugrándoztak börtönükben s a néptömeg meg a tűzoltóság attól való félelmükben, hogy a ketrecznek rácsozata a nagy hőség következtében ledől és a bestiak kimenekülnek, elmenekült a menaszéria látköréből. Mire visszatért, 6 oroszlán, 2 királytigris és számos apróbb vad megszenesedett maradványát lelték meg a romok között.

x **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorba, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világ-hírű Pserhofer vértisztító labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlattnak. Hasznos szolgálatot vélünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekeres, mely 6 doboz á 15 labdac 2 korona 10 fillér. A pénz előzetes beküldése után 1 tekerest 2 korona 50 fillérért, 2 tekerest 4 korona 60 fillérért, 3 tekerest 6 korona 70 fillérért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerháza, Bécs, I. Singerstrasse 15.

— **Ádám és Eva.** Egy stamfordi (Connecticutban) farmer az amerikai hírlapok útján a következő hirdetéssel keresi élete párját:

„Hölgyeim! Modern Ádám vagyok és egy fin de siéle Évával akarom megosztani édenemet! Pályázhatik 1900. július 4-ig minden Éva nevű hajdon, özvegy, vagy elvált asszony, ki szépsége, erőnye egyéb és jó tulajdonságai révén számot tarthat arra, hogy már életében a paradicsomba kerüljön.“

x **A tavaszi és nyári idényre könnyű batist és selyem fűzők, valamint főző különlegességek nagy választékban kaphatók és megrendelhetők özv. Fodor Józsefnél Debreczenben, Piac-utca 52. szám alatt.**

— **Apró hírek. Vizáradások.** Balassa-Gyarmatról írják nekünk, hogy Nógrádmegyében az időjárás nagyon rossz. Még tegnapelőtt is havazott. Éjjel pedig oly hideg van, hogy csonttá fagy minden. A felsővidéki hóolvadás megérkezett. Olyan megment az Ipoly, mint a tenger. A tavaszi legelőt tönkre tette az árvíz. **Sopronból** jelentik, hogy a Répce folyó Kapuvár mellett kiöntött s elárasztotta a szántóföldeket. A hatóságok megtették a kellő intézkedéseket. — **Öngyilkos öreg asszony** Temesvárról jelenti tudósítónk, hogy Petrovics Helén 76 éves asszony gyógyíthatatlan betegsége miatt a Bégába ugrott és belefuladt. — **Családi dráma.** Heszleholmban Bergstrand néptanító önmagát és kilencz gyer-

meke közül hetet kékkővel megmérgezett. Bergstrand és négy gyermeke meghaltak. Bergstrand azért követte el a gyilkosságot, mert nyomára jöttek azon sikkasztásoknak, melyeket — mint egy bank titkárja — követett el. — **Sulyos baleset** érte Alsó-Fehérvármegye egyik legnépszerűbb, legaktuálisabb főurat, gróf Bethlen Sándor marosgezei nagybirtokost. A vármegyei közgyűlésen vett részt Nagy-Enyeden, hol egy félrelépés következtében lábán, bokán felül kettős szártörést szenvedett. A hosszú időre tétlenségre kárhozott főurat, saját óhajához képest, a vármegyei közgyűlésben helyeztett el, ahol gondos ápolásban részesül. A baleset megyszerte élénk részvétet keltett.

x **Egy népszerű.** A „A Moll-féle francia borszesz és só“ által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olós szer nyújtatik közzvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasításal együtt 1 korona 80 fillér. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által, Bécs. I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerházakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (2.)

A három mázsás leány.

Hires D. városban, hol 41 ezer lélek di-cséri kálvinista módon a mindenség örök teremőjét, a jó R. püspökkel történt meg e fura esemény.

Az ibletett lelkü ima-író egy szegletházat birt lakásul, melynek falára a reklamozás nagy mesterei egymást érve ragaszták ki népbolondító plakátjaikat.

A jó öreg püspök békén türte el a bevett ósdi szokást s nem tiltakozott a falragaszok ellen. Ez okozta aztán a megesett kellemetlenséget is.

Egy napon ugyanis arasznyi betűkkel nyomott plakát került a püspöki lak falára a következő tartalommal.

Uj! Uj! Uj!

A világ nyolczadik csodája!
Európában még soha nem látott
HÁROM MÁZSÁS LEÁNY.
stb. stb.

Volt ez időben a jó öreg püspöknek egy gyönyörű szép leánya, ki nem volt ugyan három mázsás, de elég kövér volt ahhoz, hogy tudálékos ész annyinak tartsa.

Kora reggel, — épen szép tavaszi nap volt s a zöldelő növények hulló harmatgyöngy-cseppeiben fürödtek, — a püspök szép leánya rácszal kerített kis kertjébe ment ki, hogy néhány virágot szakítson.

Mig ő kis kertében sétált fel-alá, ezalatt az utozán három vidéki atyafi szájátva bámulta a nagy falragaszt s hosszas nyeldekülés után ki-sütötték, hogy most itt oly csuda mutatódik, minőt a hetvenhetedik öregapjuk szépapja sem látott.

— Mán komám, ezt megtekintsük — mondá egyik. — Ne mondassák otthon, hogy D.-ben járánk és a nevezetes csudát meg sem is néztük vala!

— Persze, hogy persze! Nem a világ harmincz krajezár! Nézzük meg!

Addig tukmálták egymásba a bátorságot, hogy végre is nekigyözödték és somfordaló léptekkel bekullogtak a nyitott kapun.

A püspök szép leánya még mindig ott volt kis kertében.

Az együgyü emberek nem gyanítottak egyebet, mint hogy ez a hirdett három mázsás leány. Odaállottak a rácsozat kerítés mellé és úgy gyönyörködtek benne.

— Bolondítás ez, komám! Nincs is ez talán három mázsa! — jegyzé meg egyik.

— Persze, hogy bolondítás! . . . Lehet egy mázsa körül, de egy cseppel sem több! Sok ám az a három mázsa! Milyen disznót öltem én tavaly, osztán csak masfél mázsa volt!

Egy kényelmes 4 szobás,
1 előszobás és mellékhe-
lyiségekkel ellátott **uri föld-
szinti utcái lakás** Hatvan-
uteza elején **4-ik szám** alatt
május 1-től kiadó.

Ugyanott, tiszta kezeléseü
kerti bor
jutányosan eladó.

Értekezhetni a fent irt
szám alatti háznál lakó tu-
lajdonossal.

98. v. h. v. szám.
1900.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t. cz. 102. § a értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a h.-nánási kir. járásbíró-
ság 1900. évi Ö. I. 1/21. számú végzése köv-
etkeztében néh. Kovács Lajos volt h.-nánási
lakos hagyatéki tömegéhez tartozó, részben
Szedlák és Vámos debreczeni czég javára
906 korona s járuléka erejéig foganatosított
kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1200
koronára becsült arany óra, gyűrűk, házi
butorok, gazdasági eszközök, férfi ruhák,
edények, méhek, virágokból álló ingóságok
nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a h.-nánási kir. járás-
bírósnak Ö. I. 1/21. 1900. számú végzése
folytán néh. Kovács Lajos h.-nánási piac-
téri lakásán leendő eszközzésére **1900. évi
április hó 13. és 14. napjának délelőtt 9 óra**
határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dezők oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.
t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz-
fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron
alul is el fognak adatni.

Kelt H.-Nánáson, 1900. évi márczius hó
29. napján.

Muraközy Gábor,
kir. jbirósági végrehajtó.

Apró hirdetés.

az Apróhirdetés minimális ára 5 sorig
20 kr., minden további sor 4 kr. A vas-
tagabb betűkkel szedett sorokat 6 k rra
számítjuk. — Czim nélküli hirdetések
a kiadóhivatal ad felvilágosítást. Czimmel
ellátott hirdetések után 30 krajosár
bélyegilleték fizetendő.

Eladó

a kenyérpiaczon egy ház föld-
jével vagy anélkül; egy ház
Timár-utcán részben adómentes
és Kandia-utcán egy ház, mely
10 évig egészen adómentes, —
mindenik jóvizű kuttal. Czim a
kiadóhivatalban.

A Széchenyi utca elején,
déli oldal, egy öt szobás ut-
czai és több udvari lakás kiadó.

**Egy női és egy férfi Bi-
czikil,** teljesen jó karban,
jutányosan eladó. Hol? meg-
mondja a kiadóhivatal.

TARTOS SZAGTALAN **AZONNAL SZARAD**

Eredeti üvegekben 80 és 120 kr. Valódi csak üvegekben ezen fekete nyomat másolatával.

Christoph-Lak

A LEGJOBB MÁZOLÓ ANYAG A PALLÓKRA

Először teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtat-
sának, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás
mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerültek.
Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végez-
heti a mázolást. A palló nedves tárgyval feltörölhető, anél-
kül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fényaszt,
sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj-
festék fűdi be a pallót a együttes fényt is ad. Ezért egyaránt
alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűd minden
foltot, korábbi mázolást stb.; van azután

tiszta fényaszt (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen
parketre s olajfestékek már bemázolt egészen új pallókra való.
Csak fényt ad, ennél fogva nem fűdi el a famustrát.
Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két közép-
nagyságu szobára való 5 fr. 90 kr., vagy 9 és fél márká.
A közvetlen megrendelések minden városban, ahol
raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és pros-
pektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál
tessek jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a
több mint 1850. éve létező gyártmányt sokféle utánzózzák és
hamisítják s sokkal rosszabb a gyakran a csérnek meg nem
felismerésben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli
gyártója.

Kapható DEBRECZENBEN:
Főlegyházy János és Ganofszy Lajos uraknál.
NAGYVÁRADON: **Hj. Welsz Bernát** urnál.

**A legjobb
szájviz,**
melyet Oppolzer udv. tana-
esos, Schnitzler, Kainzbauer
tanárok és mások 50 év óta
ajánlanak, kétségkívül

dr. Popp J. G. bécsi
cs. és kir. udvari fogorvos

Anatherin

szájvize 1 frt 40, 1 frt és 50 kros
üvegekben. Bámulatos hatásu
minden száj- és foghaj, fog-
fájás, rossz lehellet, ingofogak-
ellen, megerősíti a foghúst,
megtartja a fogakat a legmag-
szabó korig és a rágószerveket
megvédi a roth s. t. b. adástól.
Fogper 63 kr. Anatherin-fog-
paszta üvegszárazban 70 kr.,
csomagban 35 krajczár, fog-
plomba 1 forint, illatos nővény-
szappan bőrtisztítánság ellen
30 kr-ért kapható minden gyó-
gyszertárban, drogériában,
és illatker-üzletben. Valódi
csak oly palackban,
mint a milyen az oldalt
látható, kék cimkevel
francia nyelven és c-
gemmel aranynyomás-
ban ellátott palack.

A városi bérház mellett levő
házban **május hó 1-től** fogva
több **udvari s utczai**
lakosztály,
valamint a Hal-utczára nyíló
2 bolthelyiség
kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal:
Egyház-tér 6. szám alatt.

93. v. h. v. szám.
1900.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi
XL. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvény-
szék 1899. évi 19222. P. számú végzése kö-
vetkeztében dr. Nagy Gábor ügyvéd által
képviselt Áncsán Mária Szabó Györgyné
h.-doroghi lakos javára Volosinovszki Miklós
és neje h.-doroghi lakosok ellen 176 korona
s járuléka erejéig foganatosított kielégítési
végrehajtás útján lefoglalt és 620 koronára
becsült 2 drb ló, esikó, ló-szekér és csős
tengeriből álló ingóságok nyilvános árveré-
sen eladatnak.

Mely árverésnek a h.-nánási kir. járás-
bírósnak V. 1/6. 1900. számú végzése foly-
tán 176 korona tőkekövetelés, ennek 1899.
évi december hó 14. napjától járó 5% ka-
matai és eddig összesen 340 korona bíróság
már megállapított költségek erejéig Volosi-
novszki Miklós és neje h.-horoghi lakosok
lakásán leendő eszközzésére **1900. évi április
hó 12. napjának délelőtt 9 óra** határidőül
kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly
megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érin-
tett ingóságok az 1881. évi XL. t. cz. 107.
és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mel-
lett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is
el fognak adatni.

Kelt H.-Nánáson, 1900. évi márczius
hó 26. napján.

Muraközy Gábor,
kir. jbirósági végrehajtó.

Dr. SZABÓ-féle

VIRÁG-CRÉME

az arczcremek gyöngye.

Teljesen ártalmatlan anyagokból készült, **higanymentes** arczkenőcs, mely miután **nem
zsiroz, nappal is használható.** Üdévé, puhává s **fehérré** teszi az arc s kezek bőrét. Kiválóan
javalva az arczbőr minden tisztátalansága ellen, mint **bőrtakák, sörör, bőrhámlás, szeplő,**
továbbá **szélkifújta kezek s arcznál.**

Egy tégely ára
70 fillér (35 kr.)

Főraktár: **Debreczenben,**
MIHALOVITS I. gyógyszertára.

Levélpapírok

kereskedelmi levelezéshez ne-
gyed és nyolezad alakban, fehér,
vonalzott, kockázott és meritett
minőségben, **nyomással** és
anélkül.

Doboz-levélpapírok egyszerü,
finomabb, valamint a legnagyobb
fényüzéssel és művészettel ki-
állított formában.

Billet du Correspondence,
csinos tokokban.

Legujjabb

„Monopresse“

melylyel mindenki a legegyszer-
űbb módon önmaga készítheti
monogramjait.

Darabja 25 kr.

Névjegyek a legszebb nyomással.

Irodai papírok

mindenféle minőségben és vastag-
ságban és pedig:

- fogalmazó-,
- középfinom irodai
- legfinomabb „
- okmány- és
- miniszteri papír.

Író tollak, Tollszárák, Tentatartók.

Kuhn-féle, Soenneken- és Birming-
ham-tollak, egyenkint, tuczon-
kint és dobozokban.

Tollszárák óriási választékban a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb
kivitelig, — fa, kaucsuk, nikkel,
szaru, sündisznó-tüske és csont-
ból.

Irodai és disztentatartók, zseb-
ben hordozható tentatartók fából,
nikkelből, mindenféle elképzel-
hető alakban

nagy készlet olcsó áron kapható a

CSOKONAI-
papírkereskedésben
Debreczen, Kossuth-utca 13.

**Az összes 50,000 nyeresemény
JEGYZÉKE**
A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona
A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer.	400000
1	„	200000
2	„	100000
1	„	90000
1	„	80000
1	„	70000
2	„	60000
1	„	40000
5	„	30000
1	„	25000
2	„	20000
3	„	15000
31	„	10000
67	„	5000
3	„	3000
432	„	2000
763	„	1000
1238	„	500
90	„	300
31700	„	200
3900	„	170
4900	„	130
50	„	100
3900	„	80
2900	„	40
50,000 nyer. és jut. összegben		13.160,000

Nyujtsunk kezét a szerencsének!
Már sokan szerencsések lettek
egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel
bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték leg-
közelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeresemény jut, tehát az oldaltálló nye-
reeményjegyzék szerint a sorsjegyek felét
pénznyereseménnyel húzzák ki és egy kül-
földi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy
nyereseményeket felmutatni, mint a mi magyar
osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 ko-
rona lesz kihuzva és az egész vállalat állami
felügyelet alatt áll.

Az **eredeti sorsjegyek** tervszerű árai az I-ső
osztályhoz:

egy nyolezad (1/8) frt --.75 vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— „
egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.— „
egy egész (1) „ 6.— „ 12.— „

utánvét mellett vagy az összeg előzetes be-
küldése ellenében. Hivatalos tervezet díjta-
lanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. április hó 14-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

bankház

Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereseményt fizettünk
már ki vevőinknek és pedig rövid idő
alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. Török A. és Társa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget..... korona összegben) utánvételezni kérem)
(postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző törlendő.

Pontos ozim

Anyák, mielőtt

gyermekkoscsit vásárolnának, te-
kintsenek, illetőleg rendeljenek
meg ingyen és bérmentve egy
gazdagon illusztrált katalógust
az új higienikus ülésre és fek-
vésre átalakítható koscsikról. Or-
vosi kapacitásoktól ajánlva!
Legnagyobb tisztaság! Legna-
gyobb elegancia!

**Baumann L. cs. és kir. sza-
badalomtulajdonos.**

Bécs, VI., Mittergasse 6.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!
Csak akkor valódi, ha a koscsik alján
az oldalt látható védjegy van

Mindenütt kapható

Saig's Kalodont

mely elismert legjobb

fogtisztító-szer.

TAVASZI IDÉNYRE
a legujabb kivitelü

Kabátok, Paletok, Gallérok, Costümök,
Napernyők, Blousok, Csokrok, Övök

és bármily női- és gyermek-felöltők minden kivitelben találhatók

Halmágyi Sámuel női divatáruházában.

פּוֹרְטַל פּוֹרְטַל

A közelgő

IZR. HUSVÉTI ÜNNEPEKRE

**üveg-, porcellán-,
zománczozott edényeket**

és mindenféle

evőeszközöket
ajánl

Kaszanyitzky Endre

előbb KUHINKA I. K.

DEBRECZEN, Piacz-utca 57. sz.

Vidéki megrendelések a legnagyobb
figyelemmel teljesítettek.

Likacsos vizmentes havelok.

Mielőtt Ön

öltönyszövetbeli szükség-
letét fedezné, kérjen in-
gyen és bérmentve
egy rendkívül gazdag
minta-gyűjteményt a
világhírű valódi tiroli

Loden-
szövetekből.

Gyártmányok urak és hölgyek részére a
posztógyári kivitelől

Karl Kasper

Innsbruck, Karlstrasse Nr. 11. Tirol.

Hurut-, nyálkásodás, különösen a légző- és
emésztőszervek elismert hatású gyógymódja.

Gleichenbergi x

Konstantin-, Emma-, Kolozsforrás
és Konstantin sósforrás.

Jánoskut (Johannisbrunnen)

mint frissítő ital.

KLYTHIA- a bőr
ápolására
az arcszín finomítására
és szépítésére. **RIZSPOR**

Legelegánsabb toilette-, bál- és salonpor, fehér, rózsaszín vagy sárga.
Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. és kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára Bécs.

Főraktár: Bécs, I, Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben a legtöbb illat-zer- és gyógyfűszerüzle-
tekben és gyógyszerárakban.

1 doboz ára 2 Kor. 30 fillér.
Szétküldés utánvé-
tellet vagy az összeg
előleges beküldése
mellett.

Bebizonyított dolog!

hogy a rossz rendszer szerint, szakértelem nélkül készült
mellfűző számtalan női betegség okozója; aki ezeket
kerülni akarja, mellfűző bevásárlása czéljából forduljon

Goldstein Karolina
orvosi elismerésben részesült

Első Magyar Mellfűző-gyárához
(Debreczen, Főtér)

hol a higienikus szempontból legjobbnak elismert,
szabadalmazott
mellfűző-különlegességeket
nagy választékban lehet beszerezni.

Megrendelések (vidékre is) 6 óra alatt készülnek.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legjobb fénymázak a világon!

Aki azt akarja, hogy lábbelije szép fényes és tartós maradjon csupán

Fernolendt-féle fénymázat vegyen.

Világos lábbelieknek csak

Fernolendt természetes bőr-crème való.

Mindenütt kapható.

Gyár alapított Bécsben 1832. évben.

Gyári raktár: **Bécsben, I. Schulerstrasse 21.**

A számos értéktelen utánzatok
miatt kérem jól figyelni nevére **St. Fernolendt.**

Húse János

Debreczen, Bocskay-tér 2. sz.

Ajánlja a n. é. közönség és vendéglősök, kosztadók figyelmébe a **husvéti ünnepekre**

hentes-áruczikkeit

u. m. debreczeni füstölt, páczolt és páczolatlan **sonkát**, friss, füstölt és száraz **kolbászt**, füstölt **császár-hust**, kolozsvári füstölt **karmanadlit**, mindennemű **füstölt husokat**, friss **olvasztott zsirt** és zsirnak való **szalonnát**, naponta friss **sertéshust a legjutányosabb árakon**.

Vidéki megrendeléseket elfogad és legpontosabban teljesít.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és altestbántalmak**, gyomorgöres és gyomorhív, rögzött **székrekedés**, májbántalom, **vértelenség**, aranyér és a legkülönbözőbb **női betegségek** ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — **Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 Korona.**

Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti fel és „A Moll” feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint **fájdalomcsillapító bedörzsölési szer** köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismereteseb népszerű. — **Egy ónozott eredeti üveg ára: 1 Korona 80 fillér.**

Moll-féle gyermekszappan

a legfinomabb, egészen új módszer alapján készült gyermek- és hölgyiszappan, a **bőrnek rationális ápolására, gyermekek és felnőttek részére.**

Ára 1 drb. 40 fillér, öt drb. 1 Kor. 80 fillér. Minden egyes ilyen gyermekszappan a Moll-féle védjeggyel van ellátva.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udvari szállító által.

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék **határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.**

Főraktár Debreczenben:

Szent-Királyi Tivadar urnál.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, oszúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban.

Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter-czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállítók.

Kathreiner

csak valódi az ismert

Kathreiner-csomagokban!

Tehát soha sem nyitva, sem más megtévesztésre alkalmas utánzott csomagokban.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
a legízletesebb, egyedül egészséges és egyszerűs mind a legjobb pótkávé a babkávéhoz.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
előszeretettel és folyton növekvő eredménnyel élveztetik a családok százezereinél.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
a babkávét, a hol annak élvezete, mint az egészségre káros, orvosilag eltiltatik, a legpompásabban helyettesíti!

A legnagyobb választékban

BUTOROK

Ugy a legszerényebb, mint a legdíszesebb menyasszonyi kelengyék, szobaberendezések és díszítések kifogástalanul eszközöl tetnek.

Ízléses és legszolidabb kivitelben
Iaphatók

KILLER EDE

butorgyáros,
cs. és kir. udvari szállítónál

jutányos árban.

DEBRECZEN, FŐPIACZ.